

2014

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
MERKEZ BANKASI

YILLIK RAPOR

2014 YILLIK RAPOR

41/2001 Sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'na göre Banka'nın amacı,

“Kalkınma planları ve yıllık programlara uygun olarak, ekonomik gelişmeye yardımcı olacak biçimde para-kredi politikalarını uygulamak, bankacılık sistemini düzenlemek ve denetlemek” olup,

“Tasarruf sahiplerinin haklarını ve bankaların düzenli ve emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye sokabilecek ve ekonomide önemli zararlar doğurabilecek her türlü işlem ve uygulamaları önlemek, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak üzere gerekli karar ve tedbirleri almak ve uygulamak” ile yükümlüdür.

© KKTC Merkez Bankası, 2014

Adres

Bedreddin Demirel Caddesi,
Lefkoşa - KKTC

Yazışma Adresi

P.K. 857, Lefkoşa - KKTC

Telefon

+90 392 - 611 5000

Fax

+90 392 - 228 2131

+90 392 - 228 5240

World Wide Web Home Page

<http://www.mb.gov.ct.tr>

E-mail

ileti@kktcmerkezbankasi.org

Bu Rapor, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun onayı ile hazırlanmış ve yayınlanmıştır.

Bu raporda yayınlanan veriler geçici verilerden derlenmiştir. Önceki raporlar ve/veya internet sitemizdeki verilerle karşılaştırıldığında farklılıklar görmek mümkün olup, kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan bu rapordaki veriler kanıt gösterilmek suretiyle KKTC Merkez Bankası'ndan herhangi bir hak veya değişiklik talebinde bulunulamaz.

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece, ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.

A. KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
BPP	Bankalararası Para Piyasası
BT	Bilgi Teknolojileri
DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
KKTCMB / Banka	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası
MB	Merkez Bankası
MDC	Menkul Değerler Cüzdanı
MMK	Mevduat Munzam Karşılıkları
RTGS	Gerçek Zamanlı Ödeme ve Mutabakat Sistemi
SPK	Sermaye Piyasası Kurulu
TGA	Tahsili Gecikmiş Alacaklar
THP	Tekdüzen Hesap Planı
TL / TP	Türk Lirası
TMSFİF	Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu
TRP	Tekdüzen Raporlama Paketi
UBB	Uluslararası Bankacılık Birimleri
YP	Yabancı Para
\$ / Dolar	Amerikan Doları, ABD Doları

B. TANIMLAR

Duran Değerler	:	Menkuller + Gayrimenkuller
Döner Değerler / Likit Aktifler	:	Kasa + Altın + Menkul Değerler Cüzdanı + Bankalar Nezdindeki Mevduat + Hariçteki Muhabirler
Mevduat Munzam Karşılıkları	:	Yasal Karşılıklar

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	v
1. ORGANİZASYON VE YÖNETİM	2
1.1 Organizasyon Şeması	2
1.2 Kurumsal Yönetim	3
1.3 İdare Merkezi ve Merkez Şube	10
2. KAYNAKLAR	18
2.1 İnsan Kaynakları	18
2.2 Mali Kaynaklar	22
3. FAALİYETLER	26
3.1 Politika Araçları	26
3.2 Düzenleme	29
3.3 Denetim Faaliyetleri	37
3.4 Gözetim	39
3.5 Ödeme Sistemleri	41
3.6 Nakit ve Nakit Hareketleri	42
3.7 Rezerv Yönetimi	42
3.8 Hesap Verebilirlik ve İletişim	47
3.9 Avrupa Birliği Uyum Çalışmaları	50
3.10 Bilgi Sistemleri Yönetimi	51
3.11 Diğer	52
4. FİNANSAL TABLOLAR	56
4.1 Bilanço	56
4.2 Kâr-Zarar Tablosu	63
4.3 Kâr Dağılımı - 2014	65
5. DÜZENLEMELER	68
6. TABLOLAR	72

ÖNSÖZ

2014 yılında, küresel ölçekte büyük merkez bankalarının varlık alımları ve düşük faizle uzun vadeli fonlama gibi geleneksel olmayan politikalarının, faiz ve kurlardaki volatilité üzerindeki yukarı yönlü etkisi gözlenmeye devam edilmiştir. Belirsizlikle birlikte artan risk algısı, özellikle yüksek cari açıklarını yurt dışından sağlanan sermaye akışıyla kapatan gelişmekte olan ülkelerde varlık fiyatlarının sık sık değişmesine yol açmaktadır. Bu durum, ekonominin geleceği ile ilgili sağlıklı tahminlerde bulunulmasını güçleştirmekte, dolayısıyla büyümeyi destekleyici yatırım düzeyini düşürmektedir.

Geleneksel olmayan politikaların bir yan etkisi olarak döviz kurlarında oluşan dalgalanmaların etkileri, geride bıraktığımız 2014 yılında ülkemizde de gözlenmekle birlikte, yılsonu itibarıyla, bankalarımızın kura ve faize duyarlı varlıklarının risk düzeyini belirleyen piyasa riski, 2013 yılsonuna göre belirgin bir değişim göstermemiştir. 2014 yılının ilk yarısında gecikmiş kur etkisiyle enflasyon görünümünde oluşan bozulma, yılın ikinci yarısında baz etkisi ve ithal girdi maliyetlerindeki azalmaya paralel olarak düzelmiştir. Enflasyonun artış trendinde olduğu dönemde, döviz likiditesinin artırılması amacıyla bankaların yabancı para cinsinden yasal karşılık yükümlülük oranları vadelerine göre kademelendirilmek suretiyle indirilmiş, bankaların fon maliyetlerindeki artışın telafi edilmesi amacıyla da Bankamız nezdindeki mevduat faiz oranları, Ocak ve Mart aylarında iki kez artırılmıştır. İçinde bulunduğumuz yıl itibarıyla döviz kurlarındaki volatilitenin artarak devam ettiği görülmektedir. Bankamızca gerek görülmesi halinde bankacılık sektörümüzü destekleyici adımlar atılacaktır. Ancak, tüm önleyici ve telafi edici politikalardan daha da önemli olmak üzere, öncelikle döviz geliri olmayan gerçek ve tüzel kişilerin dövizle borçlanmaktan kaçınmaları gerekmektedir.

Finans piyasalarındaki yüksek volatilitéyi belirleyen küresel ekonomik konjonktürün kısa vadede değişmesi beklenmemektedir. Bu nedenle, bankalarımızın likidite ihtiyaçlarını, piyasa şartları çerçevesinde, asgari maliyetle ve azami oranda karşılama yönündeki politikamız, bankaların sermaye yeterliliklerinin korunması amacıyla risk odaklı sürdürdüğümüz gözetim ve denetim faaliyetlerimizle desteklenmektedir.

Bununla birlikte, hayat devam ettiği sürece insanoğlunun kişisel buhranları nasıl hiç bitmeyecekse, ülkelerin yaşadıkları krizler de bitmeyecektir. Medeniyet tarihini bir zaman serisi olarak veriye dökmek mümkün olsaydı, bu değişkenle yapacağımız gelecek tahmininde krizlerle karşılaşmak kaçınılmaz olurdu. Ancak şüphesiz ki, ülkenin refahını artırmak için kısa vadeli tedbirler ve müdahaleler yeterli değildir. Sürdürülebilir büyümenin sağlanması için; mali disiplini kalıcı hale getirecek yapısal reformlara, düzenleme ve denetleme yetkilerini kullananların karar alırken inisiyatif almaktan çekinmeyecekleri kadar açık ve eksiksiz yasalara ihtiyaç duyulmaktadır. Ülke şartlarının bu türden mevzuat çalışmalarının yasalaşma sürecinin farklı gerekçelerle uzamasına

veya sürüncemede bırakılmasına sebep olabileceğini tecrübe etmiş olmakla birlikte, yasal ve yapısal reformlar yapmanın faydasının, bir ağaç çocuklar için ekilir misali uzun vadede elde edilebileceğini hatırlatmak isterim. Yöntemler sorgulanabilir, fedakârlıklardan kaynaklanan geçici sıkıntılar tartışılabilir, ancak gelecek nesillerin bizlerden daha müreffeh bir ülkede ve daha iyi yaşam standartlarında yaşamaları için ortaya konulması icap eden niyet sorguya açık değildir, olmamalıdır. Dolayısıyla sektörün geleceğe yönelik potansiyel tehlike oluşturan bugünün tehditlerinin çözümü ivedilikle reformlarda aranmalıdır.

Bankamız bilişim alt yapısının yenilendiği ve yedeklenmesinin yapıldığı, işlemlerin elektronik ortamda gerçekleşmesine imkan veren EÖS (Elektronik Ödeme Sistemi) kurma çalışmalarının belirli bir düzeye ulaştığı, ilk kez KKTC Merkez Bankası Senedi ihracına başlandığı, ikili muhasebe sistemimizin tek çatı altında toplandığı yıl olan 2014 yılını geride bırakırken, Bankamıza tevdi edilen görevlerin en iyi şekilde yerine getirilmesine katkı koyan değerli Yönetim Kurulu üyelerimize ve personelime teşekkür eder, 2015 yılının yapısal ve yasal reformlar konusunda ilerlemelerin kaydedildiği krizlerden uzak bir yıl olmasını dilerim.

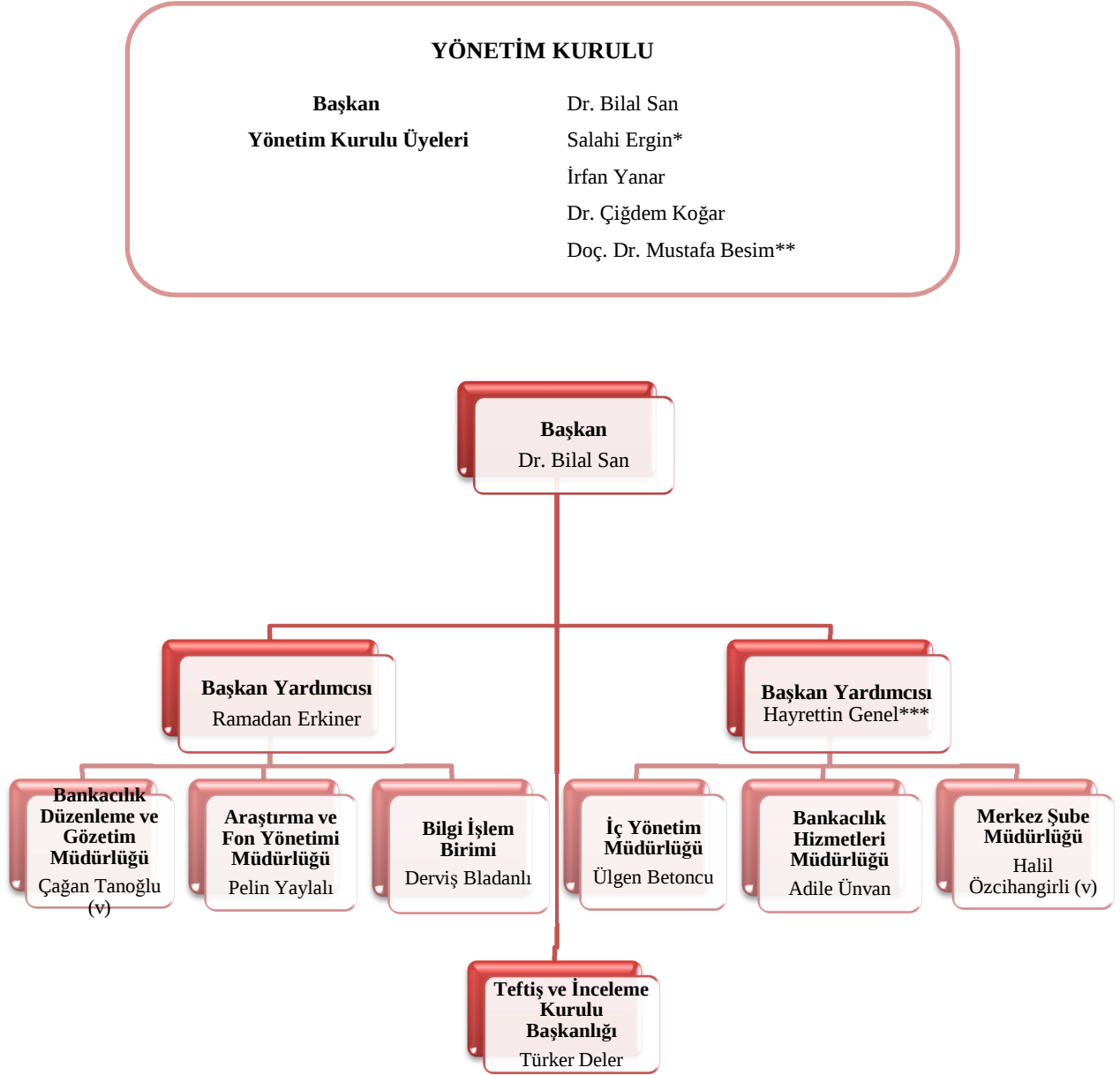
Saygılarımla,

Dr. Bilal San
Başkan

ORGANİZASYON VE YÖNETİM

1. ORGANİZASYON VE YÖNETİM

1.1 Organizasyon Şeması

* 11.08.2014 tarihinde görev süresi dolması nedeni ile Yönetim Kurulu üyeliğinden ayrılmıştır.

** 30.11.2013 tarihinde görev süresi dolan Yönetim Kurulu üyesi M. Burhan Hüral'dan boşalan Yönetim Kurulu üyeliği görevine atanmıştır.

*** 19.02.2015 tarihinde görev süresi dolması nedeni ile Başkan Yardımcılığı görevinden ayrılmıştır.

KKTC Merkez Bankası'nın (Banka/Kurum) organizasyon ve yönetim yapısı, 41/2001 sayılı KKTCMB Yasası ile 57/1987 sayılı KKTCMB Teşkilat Yasası ve bu yasalara istinaden çıkarılan mevzuatla düzenlenmiştir. Bankanın Yönetim Kurulu ve Başkanlık Makamı oluşumu 41/2001 sayılı Yasa'da, organizasyon ve personel yapısı ile kadrolar 57/1987 sayılı Yasa'da belirlenmiştir. 57/1987 sayılı Yasa'nın 51 (1) (A) maddesi altında düzenlenen Merkez Bankası İdare, Teşkilat ve Hizmetleri Tebliği ile Bankaya yasayla verilen görevlerin birimler arasında dağılımı yapılmaktadır.

1.2 Kurumsal Yönetim

41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 9. maddesine göre, Bankanın organları/kurumsal yönetim yapısı Yönetim Kurulu, Başkanlık Makamı, İdare Merkezi ve Merkez Şube'den oluşmaktadır.

1.2.1 Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu, Kurumun en üst düzeydeki karar organıdır. Yönetim Kurulu üyelerinin atanmaları Bakanlar Kurulu tarafından dört yıllık süreler için yapılmaktadır. Yasa'ya göre görev süresi dolan üyelerin yeniden atanmaları mümkündür.

Yönetim Kurulu, yasa ile kendine verilen görev ve yetkileri kendi sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine getirmektedir. Yönetim Kurulu, KKTCMB Başkanı ve atanan dört üyeden oluşmaktadır. Kurul, ayda en az bir kez olmak üzere, asgari üç üyenin katılımıyla toplanmakta ve en az üç üyenin aynı yöndeki oyu ile karar almaktadır. Merkez Bankası Başkan Yardımcıları ise Yönetim Kurulu toplantılarına oy hakkı olmaksızın katılabilmektedirler.

KKTCMB Başkanı, Yönetim Kurulu'nun da Başkanı olup, Başbakan tarafından Bakanlar Kurulu'nun onayıyla beş yıl için atanmaktadır. Bu süre sonunda yeniden atanması mümkündür.

KKTCMB Başkanı ve aynı zamanda Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Bilal San, Yönetim Kurulu üyeleri ise İrfan Yanar, Dr. Çiğdem Koğar ve Doç Dr. Mustafa Besim'dir. Salahi Ergin, 11 Ağustos 2014 tarihinde görev süresinin dolması nedeni ile Yönetim Kurulu üyeliğinden ayrılmış olup, Bakanlar Kurulu tarafından yerine henüz herhangi bir atama yapılmamıştır. 27 Ekim 2014 ve 23 Kasım 2014 tarihlerinde görev süreleri dolan İrfan Yanar ile Dr. Çiğdem Koğar'ın Yönetim Kurulu üyelikleri ise, Bakanlar Kurulu tarafından 12 Kasım 2014 tarihli ve K (I) 2096 – 2014 sayılı karar ile dört yıl süreyle uzatılmıştır.

YÖNETİM KURULU ÜYELERİMİZ

Dr. Bilal San
Başkan

İrfan Yanar
Üye

Dr. Çiğdem Koğar
Üye

Doç. Dr. Mustafa Besim
Üye

41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 5. maddesinde Bankanın, 11. maddesinde Banka Yönetim Kurulu'nun görev ve yetkileri tanımlanmıştır.

Bankanın en temel görevi, kalkınma planları ve yıllık programlara uygun olarak, ekonomik gelişmeye yardımcı olacak biçimde para-kredi politikalarını uygulamak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin para ve bankacılık sisteminin düzenlenmesi ve denetimi için gerekli işlemleri yapmaktır. Bunlara ilave olarak finansal sistemde istikrarı sağlayıcı, para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak da Merkez Bankası'nın önemli görevleri arasındadır.

Banka'nın bilançosu, kâr ve zarar hesabı, bütçesi ve faaliyet raporuna, kredilere, yasal karşılıklara, taşınmaz mallara ve personeline ilişkin konuları inceleyip karara bağlamak, Bankaca yapılabilecek diğer bankacılık hizmetlerini saptamak, KKTC Bankalar Yasası uyarınca bankaların denetimi ile ilgili olarak gerekli önlemleri almak, mali bünyelerinin zayıflamasını önlemek amacıyla uyulması gereken esas ve usulleri belirlemek, uygulanacak rasyolar ve diğer oranlara dair hususları tespit etmek Yönetim Kurulu'nun yetki ve görevleri arasında bulunmaktadır.

Merkez Bankası'nın ve Banka Yönetim Kurulu'nun görev ve yetkileri izleyen sayfadaki tabloda ayrıntılı olarak verilmiştir.

Yetki ve Görevler

Banka / Kurum
❖ Mali piyasaları izlemek amacıyla bankalar ve diğer mali kuruluşlardan ve bunları düzenlemek ve denetlemekle görevli kurum ve kuruluşlardan gerekli bilgileri istemek ve istatistiki bilgi toplamak. ❖ Ekonomik koşulları göz önünde bulundurarak merkez bankaları tarafından yapılması gerekli olan işlemleri yerine getirmek. ❖ Bankalar ile kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşları denetlemek. ❖ Finansal sistemde istikrarı sağlayıcı ve para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak. ❖ Mali piyasaları izlemek ve ödeme mutabakat sistemleri kurmak, kurulmuş ve kurulacak sistemlerin kesintisiz işlemlerini ve denetimini sağlayacak düzenlemeleri yapmak, ödemeler için elektronik ortam da dahil olmak üzere kullanılacak yöntemleri ve araçları belirlemek. ❖ Para ve kredi hacmini düzenlemek. ❖ KKTC'nin uluslararası ihtiyatlarını düzenleyip yönetmek. ❖ Para ve kredi politikası konusunda Bakanlar Kurulu'nca incelenmesi istenecek hususlar hakkında görüşlerini bildirmek suretiyle Devletin mali ve ekonomik danışmanlığını yapmak. ❖ Uluslararası mali ve ekonomik ilişkilerde Devletin mali ajanlığını yapmak. ❖ Devletin bankacılığını yapmak ve mali acentesi olmak. ❖ Olağanüstü hallerde ve TMSFİF'in kaynaklarının ihtiyacı karşılamaması durumunda, belirleyeceği usul ve esaslara göre bu Fona avans vermek. ❖ Tasarruf sahiplerinin haklarını ve bankaların düzenli ve emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye sokabilecek ve ekonomide önemli zararlar doğurabilecek her türlü işlem ve uygulamaları önlemek, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak üzere gerekli karar ve tedbirleri almak ve uygulamak. ❖ Ülke altın ve döviz rezervlerini yönetmek. ❖ Nihai kredi mercii olarak bankalara kredi vermek. ❖ KKTC'nin para ve bankacılık sisteminin düzenlenmesi ve denetimi için gerekli tüm işlemleri yapmak.
Banka Yönetim Kurulu
❖ Bankalar Yasası uyarınca, bankaların denetimi hususunda gerekli önlemleri almak, mali bünyelerinin zayıflamasını önlemek amacıyla uymaları gereken esas ve usulleri belirlemek ve uygulanacak rasyolar ve diğer oranlarla ilgili hususları saptamak ve uygulamak ve Bankalar Yasası uyarınca belirlenen yetkiler çerçevesinde karar almak. ❖ Merkez Bankası'nın kendi işlemlerinde uygulayacağı reeskont, iskonto ve faiz oranları ile ücret ve komisyonları saptamak. ❖ Merkez Bankası plasmanları üzerinde tür ve miktar bakımından düzenleyici önlemleri almak ve genel kredi hacmi ile genel kredi hacmi içinde kredi türlerinin sektörel ve konular itibarıyla dağılımını ayarlamak. ❖ Merkez Bankası'nca açılacak kredilerin esas ve koşulları ile reeskont ve avans limitlerini saptamak. ❖ 41/2011 sayılı Yasa'nın 23. ve 24. maddelerinde yasal karşılıklar ve faiz oranları konularında belirtilen hususları saptamak. ❖ Merkez Bankası'nın bilanço, kâr ve zarar hesabını inceleyip karara bağlamak. ❖ Merkez Bankası'nın idare, teşkilat ve hizmetlerine ilişkin düzenlemeler yapmak. ❖ Merkez Bankası ihtiyacı için taşınmaz mal satın almak veya kiralamak ve Merkez Bankası'nın sahip olduğu taşınmaz malları gerektiğinde satmak. ❖ Kabul edilen hadler üstündeki tutarlara ve kıymetlere ilişkin sulh ve terkin konularında karar vermek. ❖ Merkez Bankası'nın yıllık bütçesini ve faaliyet raporunu onaylamak. ❖ Merkez Bankası personelini atamak ve Banka'yı yükümlülük altına sokacak personelin imza yetkilerini belirlemek. ❖ Merkez Bankası'nca yapılabilecek diğer bankacılık işlemlerini ve hizmetleri saptamak. ❖ Başkan tarafından tetkik ve onaya sunulacak hususlar hakkında karar almak. ❖ Kredi kartlarının isdar ve kabulüne ilişkin esas ve koşulları belirlemek.

1.2.2 Başkanlık

Başkanlık, Başkan ve Başkan Yardımcılarından oluşmakta ve Bankanın üst düzey icra makamını oluşturmaktadır.

Başkan

En yüksek icra amiri sıfatıyla Başkan, Merkez Bankası'nın yurt içi ve dışında temsil edilmesini, Merkez Bankası'nın yürütmekle mükellef olduğu yasalara uyulmasını, Yönetim Kurulu tarafından alınan kararların yürütülmesini ve Bankanın sevk ve idaresini sağlamaktadır. Başkan, Bakanlar Kurulu kararıyla ve 5 yıl süreli olarak atanmaktadır.

Başkanlık görevini sürdüren Dr. Bilal San, 19 Aralık 2011 tarih ve K (II) 1815 - 2011 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile bu göreve atanmıştır.

Dr. Bilal San
Başkan

Başkan Yardımcılığı

Merkez Bankası Başkan Yardımcıları, Başbakan tarafından Bakanlar Kurulu'nun onayıyla atanmaktadır. Görev süresi üç yıl olan Başkan yardımcılarının, görev süreleri sonunda yeniden atanmaları mümkündür. Başkan yardımcıları, Başkan tarafından yapılacak görev bölümünde kendilerine bağlanacak birimleri gereği gibi yürütmekle mükelleftirler. Başkan'ın yokluğunda Başkan'a vekâlet etmekle görevlendirilen Başkan Yardımcısı, Başkan'ın tüm yetkilerini kullanabilmektedir. Başkan Yardımcılığı görevini, bu göreve 16.02.2012 tarih ve K (II) 468 - 2012 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile atanan Hayrettin Genel ve K (II) 909 - 2013 sayı ve 22.04.2013 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile atanan Ramadan Erkiner yürütmektedir. Ramadan Erkiner bu görevine atanmadan önce KKTCMB'de Araştırma ve Fon Yönetimi Müdürlüğü görevini yürütmekte idi.

Hayrettin Genel *
Başkan Yardımcısı

Ramadan Erkiner
Başkan Yardımcısı

* 19.02.2015 tarihinde görev süresi dolması nedeni ile Başkan Yardımcılığı görevinden ayrılmıştır.

1.3 İdare Merkezi ve Merkez Şube

Banka Yönetim Kurulu tarafından, Merkez Bankası Yasası'nın 51 (1) (A) maddesinin verdiği yetkiye istinaden çıkarılan '*Merkez Bankası İdare, Teşkilat ve Hizmetleri Tebliği*', Bankaya verilmiş olan görevlerin, İdare Merkezi ile Şube arasında dağılımını, çalışanların eşgüdüm içerisinde etkin ve verimli çalışmalarını sağlamayı amaçlamaktadır. Bu çerçevede Kurum kendisine verilen görevleri, organizasyon şemasında yer alan aşağıdaki Birimler ve Şube aracılığıyla yerine getirmektedir.

Teftiş ve İnceleme Kurulu Başkanlığı

Türker Deler
Başkan

Teftiş ve İnceleme Kurulu Başkanlığı, Bankanın birimlerini denetlemek, Bankalar Yasası ve ilgili diğer yasa, tebliğ vb. mevzuatın tanıdığı yetkiler ve verdiği görevler çerçevesinde inceleme ve araştırmalarda bulunmak, gerektiğinde soruşturma yapmak, Merkez Bankası Yasası, Bankalar Yasası ve diğer mevzuatla Bankaya denetim görev ve yetkisi verilen konularda, birimlerin görevleriyle ilgili görüş ve önerileri de dikkate alınarak hazırlanacak dönemsel programlar çerçevesinde ve / veya Başkanlıkça ihtiyaç duyulduğu zamanlarda bankalar ile görev ve yetkimiz kapsamındaki diğer kuruluşlar nezdinde teftiş ve inceleme yapmak, gerektiğinde bu kuruluşlar hakkında Bankada mevcut bilgi ve belgeler üzerinde inceleme yapmak görevleri arasındadır.

Ayrıca, teftiş ve incelemeler neticesinde elde edilen bilgi, bulgu ve belgeleri, düzenleyecekleri kendi görüşlerini de içeren raporlarla birlikte Başkanlığa sunmakla yükümlüdür. Teftiş ve İnceleme Kurulu Başkanlığı, bir başkan ve yeterli sayıda teftiş ve inceleme elemanlarından oluşur.

Araştırma ve Fon Yönetimi Müdürlüğü

Pelin Yaylalı
Müdür

Araştırma ve Fon Yönetimi Müdürlüğü, yurt içi ve yurt dışı ekonomik ve finansal gelişmeleri takip edip raporlamakla, Merkez Bankası bilançosu ve bankacılık sektörü verileri ile ilgili tabloları hazırlayıp analiz etmekle, ekonomik ve mali konularda araştırma ve değerlendirmeler yapmakla ve bunları Başkanlığın ve Başkanlıkça uygun görülecek birimler ile diğer kişi ve kuruluşların kullanımına sunmakla görevlidir. Yurt içi ve yurt dışındaki döviz, para, altın, menkul kıymetler ve bunlara bağlı türev piyasalarda yapılan işlemlere ilaveten, yurt dışı bankalarla muhabirlik ilişkilerini yürütmektedir. Ayrıca, Yönetim Kurulu kararlarıyla belirlenen Bankaca yapılacak her türlü bankacılık işlemlerinde uygulanacak faizler, kredi limitleri, reeskont ve avans faiz oranlarına ilişkin ön çalışmaları yapmak ve alınan kararları duyurmak da görevleri arasında bulunan Müdürlük, bir müdür ve yeterli sayıda personelden oluşmaktadır.

Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü**Çağan Tanoğlu****Müdür (v)**

(09.07.2014 tarihinde Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü'ne Müdür Vekili olarak atanmıştır.)

Bankacılık mevzuatı ile ilgili yasa önerileri, tebliğ ve diğer düzenlemeleri hazırlama dışında, Merkez Bankası'na tabi olan kuruluşların uyacakları muhasebe standardı ve düzenlemek zorunda oldukları mali tablo ve raporlar ile bunların yayınlanmasına ilişkin esas ve usulleri Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü yürütmektedir. Müdürlük ayrıca mali sistemde belirsizlik ve güvensizlik oluşması ve fon çekilişlerinin hızlanması hallerine ilişkin ortaya çıkacak sorunları izlemek, değerlendirmek ve tespit edilecek sorunların çözümüne yönelik olarak Başkanlığa görüş bildirmekle sorumludur. Finansal kriz yönetiminin temel unsurlarını belirlemek, acil eylem planı hazırlamak, yönetime sunmak ve hazırlanan planı belirli dönemlerde test etmek de Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır. Müdürlük, Uluslararası Bankacılık Birimleri (UBB) mevzuatı ile ilgili düzenlemeleri, UBB'lerin kuruluş ve faaliyet izni işlemlerini de yapmaktadır.

Bankacılık Hizmetleri Müdürlüğü

Adile Ünvan
Müdür

Bankacılık Hizmetleri Müdürlüğü, Merkez Bankası'na yapılan kredi müracaatlarını alır, kredilerin kullandırılma şekli ile ilgili esas ve usullere ilişkin düzenlemeleri hazırlar. Merkez Bankası'nca yapılan her türlü bankacılık işlemlerinde uygulanacak komisyon, ücret ve masraflarla ilgili çalışmaları yapar. Bankalararası takas odası işlemlerini, çek takas işlemlerinin sonuçlarını, ödeme araçları ile ilgili uluslararası düzenlemeleri ve gelişmeleri takip etmek, gerektiğinde yeni düzenlemeler hazırlamak da Bankacılık Hizmetleri Müdürlüğü'nün görevleri arasındadır. Ayrıca Risk Merkezi kanalıyla bankalar ve kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşların müşterilerinin risk bilgilerinin raporlanması ve ilgili kurumlara geri bildirim işlemlerinin yürütülmesinden sorumludur. Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu Yönetim Kurulu tarafından alınan kararlar ile Fonun diğer işlemlerini yürütmek de görevleri arasında bulunan Müdürlük, bir müdür ve yeterli sayıda personelden oluşmaktadır.

İç Yönetim Müdürlüğü

Ülgen Betoncu
Müdür

İnsan kaynakları planlaması ve politikası ile memuriyete seçilme usul ve esaslarına ilişkin çalışmalar yapmak, özlük işlerini yürütmek ve izlemek, ücret ve diğer mali haklara ilişkin düzenlemeler hazırlamakla görevli olan Müdürlük, Banka'nın mali yıl bütçesini de hazırlar, uygular, takip eder ve bütçe ile ilgili faaliyet raporunu hazırlar. Muhasebe işleri, maaşlar, idari işlemler dışında hesap planı, yılsonu bilânçosu ve kâr-zarar hesabının hazırlanması Müdürlüğün görev alanına girmektedir. Performans değerlendirme yöntemlerini geliştirmek ve uygulamak, emeklilik ile ilgili işlemleri düzenlemek, personelle ilgili yazışma işlemlerini yürütmekle de görevli olan Müdürlük, alım-satım ve ihale işleri ile matbua ve kırtasiye deposu, demirbaş, küçük kasa avansı, haberleşme ve arşiv işlerinden de sorumludur. Müdürlük, bir müdür ve yeterli sayıda personelden oluşmaktadır.

Merkez Şube Müdürlüğü**Halil İ. Özcihangirli****Müdür (v)**

(14.03.2014 tarihinde Merkez Şube Müdürlüğü'ne Müdür Vekili olarak atanmıştır.)

Merkez Şube Müdürlüğü, Banka mevzuatı ile Başkanlık ve birimler tarafından verilecek talimatlar doğrultusunda kredi, kambiyo, cari hesap, takas, vezne ve şube muhasebe işlemlerini yürütmekte ve söz konusu işlemlerin muhasebe kayıtlarını tutmaktadır. Şube Bankanın güvenlik işlerini de yürütmektedir. Merkez Şube Müdürlüğü bir müdür, bir müdür yardımcısı ile yeterli sayıda personelden oluşmaktadır. Merkez Şube Müdürü Şeniz Yörel, 01.07.2014 tarihinde emekli olduğundan yerine vekil olarak Halil Özcihangirli atanmıştır.

KAYNAKLAR

2. KAYNAKLAR

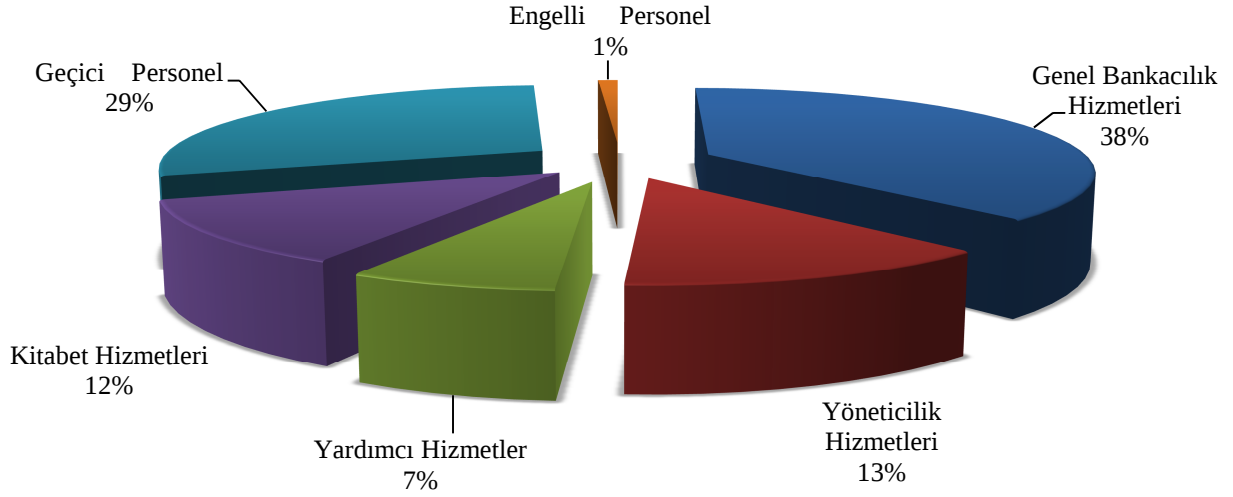
2.1 İnsan Kaynakları

KKTC Merkez Bankası personelinin hak ve yükümlülükleri, KKTC Cumhuriyet Meclisi'nin 16 Temmuz 1987 tarihli birleşiminde kabul olunan 57/1987 sayılı KKTC Merkez Bankası Teşkilât Yasası ile düzenlenmiştir. Buna göre, KKTC Merkez Bankası'nın faaliyetleri, İdare Merkezi ve Merkez Şube'de istihdam edilen yöneticilik, genel hizmetler ile bedeni hizmetleri gerektiren yardımcı hizmetler sınıflarına atanan sürekli ve geçici personel tarafından yürütülmektedir.

2.1.1 Kadro ve Personel Durumu

Banka personelinin yürütmekle yükümlü oldukları hizmetlerin gerektirdiği asıl ve sürekli görevleri yerine getirecek kadro sayısı, KKTC Merkez Bankası Teşkilat Yasası ekindeki birinci cetvelde belirtilmektedir. Diğer taraftan Bankanın görevlerinin yerine getirilmesi ve hizmetlerinin aksamaması için gerekli görülen durumlarda her yıl bütçeye gerekli ödenek konmak suretiyle Yönetim Kurulu tarafından geçici personel atanmaktadır. Bu kapsamda Bankanın Teşkilat Yasası'nda toplam kadrolu personel sayısı 101 olarak belirlenmiştir. 2014 yılı faaliyet dönemi sonu itibarıyla, kadrolu statüde görev yapan personel sayısı 66'dır. Kadrolu personel sayısına 27 kişilik geçici personel ile engelli personel istihdamı yasası çerçevesinde istihdam edilen 1 personel ilave edildiği zaman Bankanın toplam personel sayısı 94 kişiye ulaşmaktadır. 2014 yılı faaliyet dönemi içinde Bankadan emekli olan bir adet personel bulunmaktadır. 2014 yılında yeni eleman istihdamı yapılmamıştır.

Merkez Bankası personelinin hizmet gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; 2014 yılsonu itibarıyla, Banka'nın 94 personelinin yüzde 13'ü yöneticilik hizmetleri sınıfında, yüzde 38'i genel bankacılık hizmetleri sınıfında, yüzde 12'si kitabet hizmetleri sınıfında, yüzde 7'si yardımcı hizmetler sınıfında, yüzde 29'u geçici personel ve yüzde 1'i 64/1993 sayılı yasa altında istihdam edilen personel olarak görev yapmaktadır.

Grafik 2.1 Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Yüzde Dağılımı

Kaynak: KKTCMB

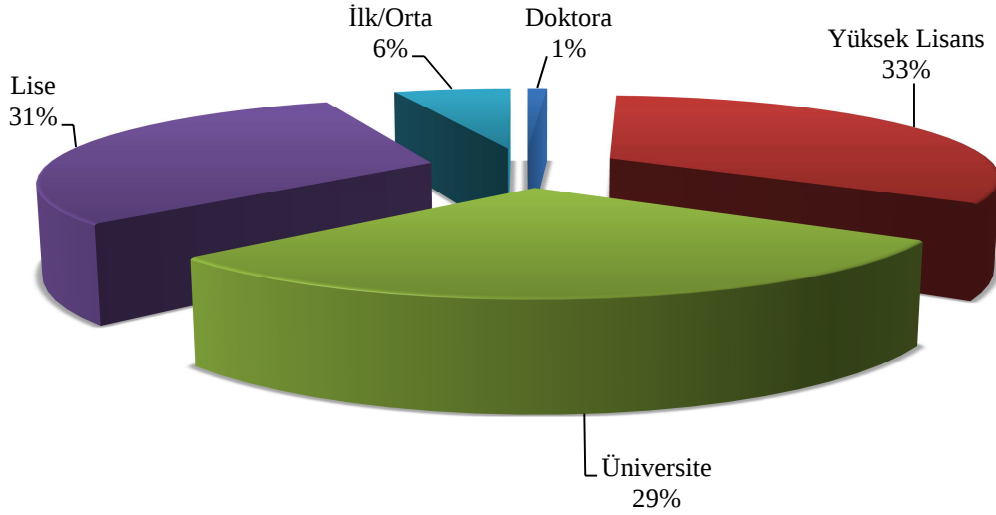
Personelin eğitim düzeylerine göre dağılımı incelendiğinde; 2014 yılsonu itibarıyla, toplam 94 personelin 1'i doktora, 31'i yüksek lisans, 27'si ise lisans derecesine sahiptir. Geriye kalan personelin 29'u lise, 6'sı ilkokul/ortaokul mezunudur.

Doktora eğitim düzeyindeki personel yöneticilik hizmetleri sınıfında görev ifa etmektedir. Yüksek lisans eğitim düzeyindeki 31 personelin 6'sı yöneticilik, 8'i genel bankacılık hizmetleri, 16'sı geçici hizmetler, 1'i de kitabet hizmetleri sınıfındaki elemanlardan oluşmaktadır. Üniversite diploması sahibi 27 personelin 5'i yöneticilik, 7'si genel bankacılık hizmetleri, 6'sı kitabet ve 9'u ise geçici hizmetler sınıfında bulunmaktadır. Lise mezunu 29 personelin 21'i genel bankacılık hizmetleri, 4'ü kitabet hizmetleri, 1'i geçici hizmetler sınıfında, 2'si yardımcı hizmetlerde ve 1'i ise 64/1993 sayılı engellileri koruma, rehabilite ve istihdam yasası çerçevesinde istihdam edilmiş olup, görevlerini ifa etmektedirler. Toplam 6 ilköğretim ve ortaokul mezunu yardımcı hizmetler sınıfında görev yapmakta 1 ilkokul mezunu ise geçici olarak çalışmaktadır.

2014 yılsonu itibarıyla, personelin eğitim düzeyine göre dağılımının toplam içindeki yüzde payları incelendiğinde; doktoralı personel sayısının toplam içindeki payı 1, yüksek lisanslı personel

sayısının payı yüzde 33, üniversite mezunu personelin payı yüzde 29, lise mezunu payı yüzde 31, ilk ve ortaokul mezunu ise yüzde 6'dır.

Grafik 2.2 Personelin Eğitim Düzeyine Göre Yüzde Dağılımı

Kaynak: KKTCMB

2.1.2 Eğitim Faaliyetleri

2014 yılı içerisinde eğitim faaliyetleri kapsamında bilgi ve becerilerinin artırılması ve meslekteki gelişmelerin izlenmesi amacıyla, Banka personelinin kurs ve seminerlere katılımları sağlanmıştır.

Eğitim

2013 yılında yurt içi eğitim programlarına katılan personel sayısı 44 iken, 2014 yılında bu sayı 30, yurt dışı eğitim programlarına katılan personel sayısı ise değişmeyerek 14 olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılında eğitim faaliyetleri kapsamında, yurt dışı eğitim programlarına yöneticilik hizmetlerinden 4, genel bankacılık hizmetlerinden 3 ve geçici personelden 7 kişi iştirak etmiştir. Yurt içi eğitimlerden; 2'si yöneticilik, 7'si genel bankacılık hizmetleri, ve 21'i geçici statüde çalışanlardan olmak üzere toplam 30 personel yararlanmıştır.

Tablo 2.1

Eğitim Programlarına Katılan Personel Sayısı

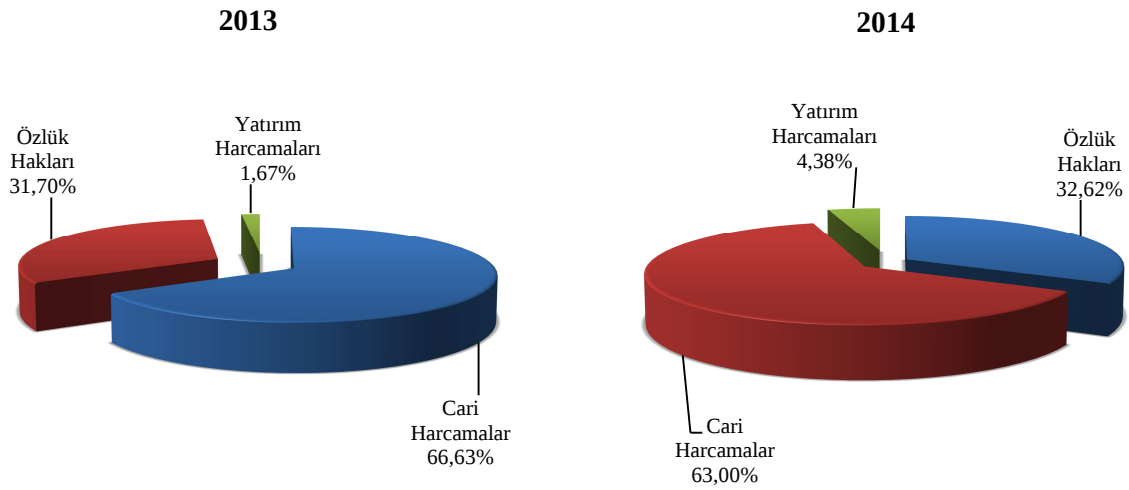
	Yurt İçi		Yurt Dışı	
	2013	2014	2013	2014
Yöneticilik Hizmetleri Sınıfı	1	2	4	4
Genel Bankacılık Hizmetler Sınıfı	18	7	-	3
Kitabet Hizmetleri Sınıfı	4	-	1	-
Yardımcı Hizmetler	1	-	-	-
Engelli Personel	1	-	-	-
Geçici Personel	19	21	9	7
Toplam	44	30	14	14

Kaynak: KKTCMB

2.2 Mali Kaynaklar

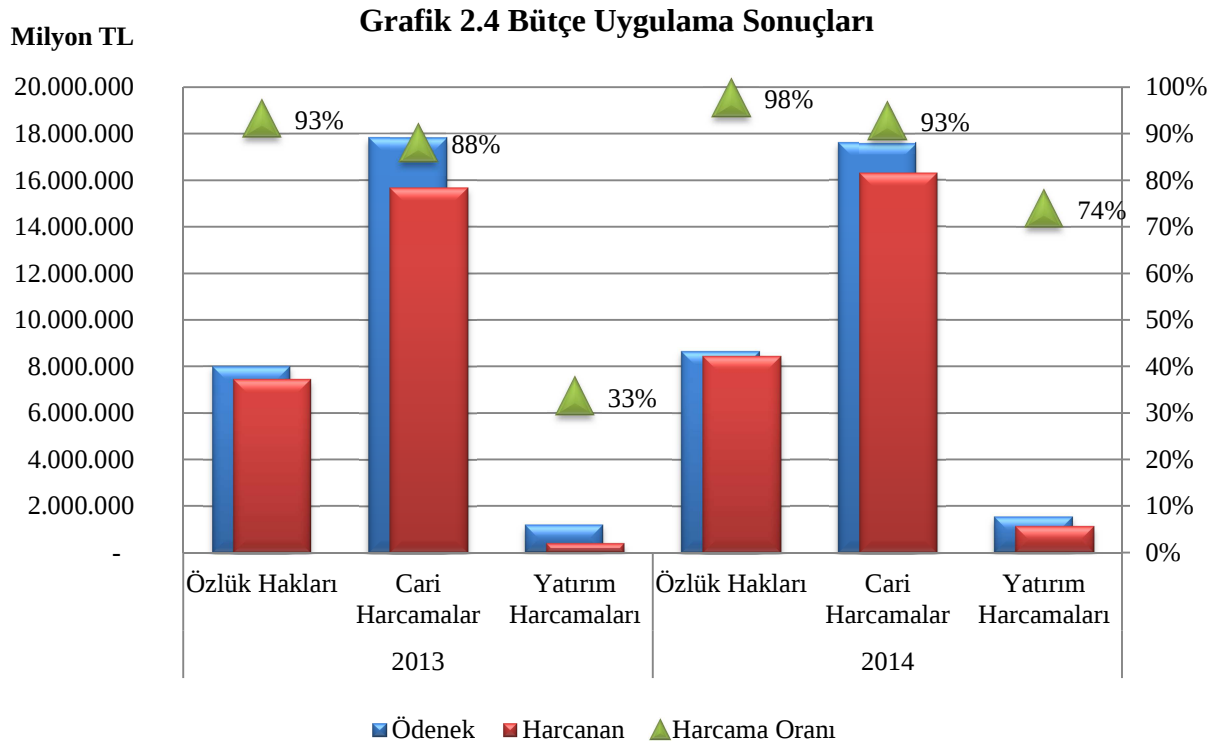
KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu, 2014 Mali yılında bütçe harcama cetvellerinde saptanan hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesi için 21 Kasım 2013 tarihli ve 861 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile Bankamız 2014 Mali Yılı Bütçesi'ni onaylamıştır. Grafik 2.3'te de görüleceği üzere, Bankamız konsolide bütçe harcamaları, cari harcamalar, özlük hakları ve yatırım harcamalarından oluşan üç ayrı başlık altında sınıflandırılmıştır. 2013 yılında Bankamız bütçesinin yüzde 66,63'ü cari harcamalara, yüzde 31,7'si özlük haklarına ve yüzde 1,67'si ise yatırım harcamalarına kullanılmıştır. 2014 yılında ise bütçe harcamalarının yüzde 63'ü cari harcamalara, yüzde 32,62'si özlük haklarına ve yüzde 4,38'i yatırım harcamalarına aittir.

Grafik 2.3 Konsolide Bütçe Harcamaları

Kaynak: KKTOMB

Bankamız 2013 ve 2014 yıllarına ait bütçe uygulama sonuçları, cari harcamalar, özlük hakları ve yatırım harcamalarından oluşan üç ayrı başlık altında incelenmiştir. Aşağıdaki grafikte de görüldüğü üzere, 2013 yılında özlük hakları için ayrılan ödeneklerin harcama oranı yüzde 93 iken, cari harcamalarda harcama oranı yüzde 88, yatırım harcamalarında ise yüzde 33 olarak gerçekleşmiştir. Bankamız, 2013 Mali Yılı Bütçesi'nde toplam harcama oranı yüzde 87 seviyesinde idi. 2014 yılı bütçe harcama oranlarına baktığımızda ise, özlük hakları kaleminde yüzde 98, cari harcamalarda yüzde 93 ve yatırım harcamalarında yüzde 74 oranlarında harcama yapılmıştır. KKTC Merkez Bankası 2014 Mali Yılı Bütçesi'nde toplam harcama oranı yüzde 93 olarak gerçekleşmiştir.

FAALİYETLER

3. FAALİYETLER

23 Kasım 2001 tarih ve 122 sayılı Resmi Gazete de yayımlanmak suretiyle yürürlüğe giren 41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın ilgili hükümleri çerçevesinde yürütülen 2014 yılına dair faaliyetler raporun bu bölümü içerisinde özetlenmiştir.

3.1 Politika Araçları

KKTCMB Yasası'nın 4. maddesinde belirtildiği üzere, Bankanın temel amacı; kalkınma planları ve yıllık programlara uygun olarak, ekonomik gelişmeye yardımcı olacak biçimde para-kredi politikalarını uygulamak, bankacılık sistemini düzenlemek ve denetlemektir.

Söz konusu temel amaç doğrultusunda, Bankanın para-kredi politikaları ile ilgili yetki ve görevleri Yasa'nın 5. maddesinde, Banka Yönetim Kurulu'nun yetki ve görevleri ise 11. maddesinde düzenlenmiştir. Bu konularla ilgili politikalar 22, 23 ve 24. maddelerde, işlem ve uygulamalar ise 31, 32, 33, 34, 35. maddeler ile geçici 2, 3, 4, 5 ve 7. maddelerde açıkça belirtilmiştir. Ayrıca Banka, Yasa'da mevcut bu maddelere istinaden mevzuatın kendisine verdiği görev ve yetkilere dayanarak krediler, yasal karşılıklar, faiz oranları, reeskont işlemleri, Merkez Bankası Senedi ihracı konularında ilave düzenlemeler yapmıştır.

KKTCMB konuya dair faaliyetlerini bu yasal altyapı çerçevesinde belirlemekte ve yürütmektedir.

Para Politikası Araçları

Bilindiği gibi para politikası araçları doğrudan ve dolaylı olmak üzere iki kısma ayrılmaktadır. KKTCMB para politikası aracı olarak genellikle reeskont penceresi (kredi) işlemleri, yasal karşılık oranları ile disponibilitate uygulamasından oluşan dolaylı araçları kullanmaktadır.

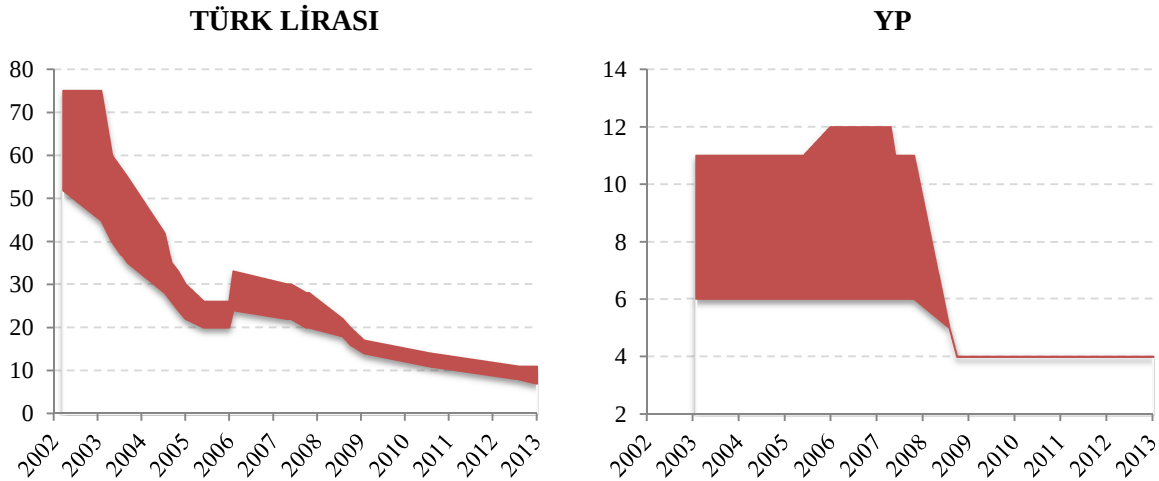
a. Reeskont Penceresi (Kredi) İşlemleri

KKTCMB Yasası'nın 31. maddesi kısa vadeli senet ve vesikaların reeskonta ve avansa kabulüne ilişkin Merkez Bankası yetkilerini düzenlemektedir. Buna göre Banka;

- ❖ Vadelerinin bitimine en çok dokuz ay kalmak koşuluyla turizm, eğitim, sanayi, maden ve tarım işleriyle uğraşan gerçek veya tüzel kişilerin bankalara tevdi edilecek ticari senetlerini,
- ❖ Vadelerinin bitimine en çok dört ay kalmak koşuluyla diğer kişilerin bankalar tarafından tevdi edilecek ticari senet ve vesikalarını,
- ❖ Küçük sanat erbabı ve kooperatiflerin kredi gereksinimlerini karşılamak üzere bankalar tarafından vadelerine en çok dokuz ay kalmış olmak koşuluyla tevdi olunacak senetlerini, reeskonta kabul etmektedir.

Bu bağlamda Bankamızın Türk Lirası ve yabancı para reeskont kredi faiz oranları yıllar itibarıyla aşağıdaki grafikte görülmektedir. 2014 yılsonuna göre Türk Lirası reeskont faiz oranları yüzde 7 – 11 aralığındadır. Buna göre, Türk Lirası ticari reeskont kredi faiz oranı yüzde 11, sanayi, ihracat, turizm, eğitim ve tarım sektörlerinde ise yüzde 7’dir. Uygulanmakta olan yabancı para reeskont kredi faiz oranları (ticari, sanayi, ihracat, turizm, eğitim, tarım) yüzde 4’dür. Döviz mukabili avans faiz oranı TL’de yüzde 7, YP’de ise yüzde 4 olarak uygulanmaktadır.

Grafik 3.1 Reeskont Faiz Oranları

Kaynak: KKTCMB

b. Disponibilite ve Yasal Karşılık Uygulamaları

41/2001 sayılı KKTCMB Yasası’nın 23 (1) maddesi gereğince, bankaların tesis etmeleri gereken genel disponibiliteye ilişkin esas ve usuller ile ticari bankaların taahhütlerine karşılık

bulundurmaları gereken genel dispoñibilitenin en düşük oranı Bankamızca çıkarılan tebliğle belirlenmektedir. Aynı şekilde bankaların ve Merkez Bankası tarafından uygun görülecek diğer mali kuruluşların yükümlülükleri esas alınarak hesaplanacak ve Banka nezdinde açılacak bir hesapta nakden tesis edilecek olan yasal karşılığın oranı da Merkez Bankası tarafından saptanmaktadır.

Genel Dispoñibilite Tebliği'ne göre, bankaların taahhütlerine karşılık bulundurmaları gereken asgari oran yüzde 10'dur. Ancak bankalar, yurt dışındaki bankalarda bulundurdıkları paraların ve yurt dışından satın aldıkları menkul kıymetlerin toplamının özkaynakları aşması halinde, kademeli şekilde farklı oranlarda dispoñibilite tutmakla yükümlüdürler.

Tablo 3.1

Dispoñibilite Oranı		
Yurt dışındaki bankalarda bulundurulan paralar + yurt dışından satın alınan menkul kıymetlerin toplam miktarı,	Özkaynaklarının 1 katını aşması halinde	12%
	2 katını aşması halinde	14%
	3 katını aşması halinde	16%
	4 katını aşması halinde	18%
	5 katını aşması halinde	20%

Kaynak: KKTCMB

KKTCMB, 41/2001 sayılı Yasa'nın yine 23. maddesi uyarınca, yasal karşılığa tabi yükümlülükler ve yasal karşılığın yatırılma zamanı ile gerektiğinde ödenecek faiz dahil olmak üzere uygulama esas ve şartlarını da belirlemektedir. Yönetim Kurulu yabancı para yasal karşılık oranlarını 30.01.2014 tarih ve 872 sayılı kararı ile 28.02.2014 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde değiştirmiştir. Buna göre, halen yürürlükte olan yasal karşılık oranları aşağıda sunulmaktadır:

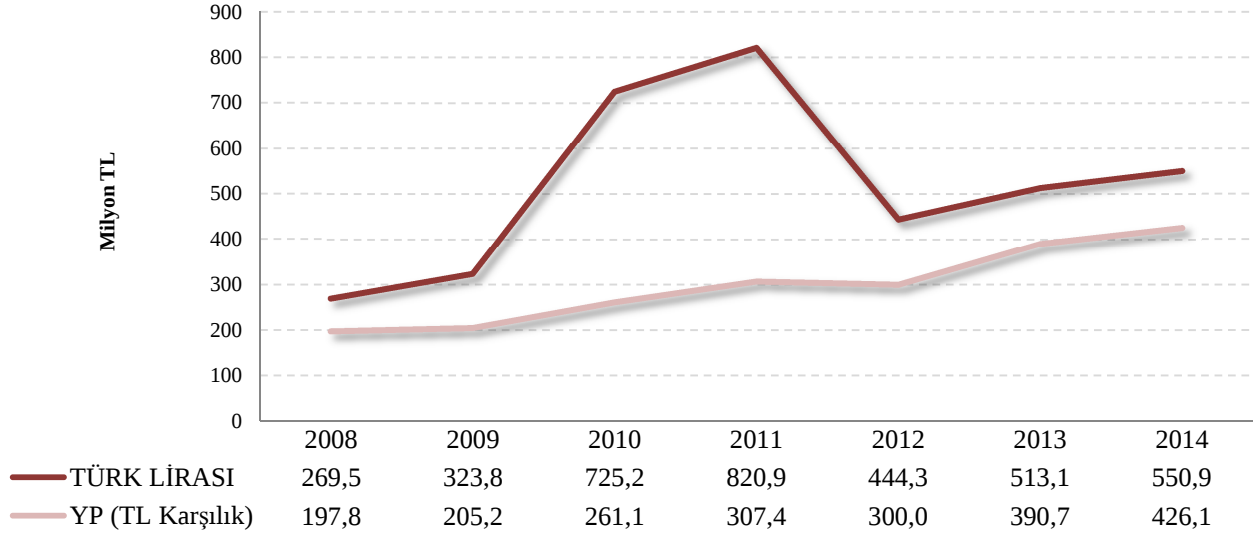
Tablo 3.2

Yasal Karşılık Oranları			
	TP	YP	Kıymetli Maden
Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (üç ay dahil)	8,0	8,0	0
Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dahil)	7,0	7,0	0
Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dahil)	6,0	6,0	0
Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	5,0	5,0	0
Mevduat hariç Türk Parası diğer yükümlülüklerde	8,0	8,0	0

Kaynak: KKTCMB

KKTC’de faaliyet gösteren bankaların Merkez Bankası nezdindeki toplam yasal karşılık bakiyeleri Grafik 3.2’de gösterilmektedir.

Grafik 3.2 Yasal Karşılık Bakiyeleri (TL / YP)

Kaynak: KKTCMB

3.2 Düzenleme

KKTC Merkez Bankası, mevzuatın kendisine verdiği yetki ve görevleri yerine getirmek maksadıyla düzenlemeler yapmaya, bunlara uygun hareket edilip edilmediğini takip etmeye ve kendisine bankacılık sektörü ile ilgili gönderilen bilgilerin yasal mevzuata uygunluğunu denetleme görev ve yetkisine sahiptir. Yasal düzenlemeler, düzenleme taslakları ve diğer tali hususlarla ilgili 2014 yılı içerisinde, gözetim ve denetim sonuçları ile uluslararası uygulamalar dikkate alınarak çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

KKTCMB’nin düzenleme görevi kapsamında 2014 yılında gerçekleştirmiş olduğu faaliyetler, izleyen sayfada sunulmaktadır:

Yasal Düzenlemeler

a. Banka Kartları ve Kredi Kartları Yasası

20 Kasım 2014 tarih ve 232 sayılı Resmi Gazete de yayımlanarak yürürlüğe giren 58/2014 sayılı “Banka Kartları ve Kredi Kartları Yasası”nın 12. maddesi, kredi kartları azami aylık akdi ve azami aylık gecikme faiz oranlarını hesaplayıp ilan etme yetkisini KKTC Merkez Bankası’na vermiştir. KKTC Merkez Bankası bu çerçevede kredi kartları azami aylık akdi ve azami aylık gecikme faiz oranlarını Ocak 2015 dönemi için yayınlamış olup, bu oranlar her üç ayda bir Bankamızca yeniden belirlenip kamuoyuna ilan edilecektir.

58/2014 sayılı Yasa’nın 12. maddesinde tanımlandığı şekilde hesaplanıp ilan edilen azami oranlar, bankalarca kredi kartı işlemlerinde uygulanabilecek en yüksek faiz oranlarını göstermektedir. Bankamız azami aylık akdi faiz oranlarını, 58/2014 sayılı Yasa’nın 12. maddesinde tanımlandığı şekilde tüketici kredileri ağırlıklı ortalama faiz oranını TL’de 1,5, YP’de ise 1,75 ile çarparak belirlemiştir. Aylık azami gecikme faiz oranlarının belirlenmesinde ise yine 12. maddede ifade edilen 0,5 puanlık marj aylık akdi faiz oranlarına eklenmiştir.

b. Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği

- i. İç sistemler birimlerinin bankaların bilanço büyüklüklerine göre kurulması uygulaması kaldırılarak, iç denetim, risk yönetimi ve uyum birimlerinin tüm bankalarda kurulması şartı getirilmiştir. Dolayısıyla 31 Aralık 2015 tarihine kadar tüm bankalarımızda iç sistem birimlerinin kurulmuş olması gerekmektedir.
- ii. Bankaların iç sistemlerinde yönetici ya da personel olarak istihdam edilecekler için aranacak asgari koşullar yeniden belirlenmiştir.
- iii. 9. maddenin 1. fıkrasının (ç) bendi gereği görev süreleri dolmamış iç sistemlerden sorumlu üyeler, görevde bulundukları banka nezdindeki teminatsız risklerini 9. maddenin (h) bendi gereği 2015 yılı Aralık ayına kadar belirlenen risk limitlerine çekmek zorundadırlar. Aynı süre iç sistemler birimlerinde çalışan yönetici ve diğer personelin niteliklerinin uyumlu hale getirilmesi için de tanınmıştır.

- iv. Tebliğin 19. maddesi ile Bankamıza düzenli olarak gönderilen raporlar haricinde, iç sistemler kapsamında üretilen diğer raporlarla toplantı tutanaklarının da talebimiz halinde yedi işgünü içinde tarafımıza sunulması şartı getirilmiştir.
- v. Uyum Birimi'nin yürürlükten kaldırılan Tebliğde yılda bir kez olan raporlama yükümlülüğü yeni Tebliğ ile dörde çıkarılmıştır.
- vi. Yeni kurulmakta olan ve 2015 yılı içerisinde faaliyete geçmesi beklenen Elektronik Ödemeler Sistemi'nden (EÖS) doğan ihtiyaç göz önünde bulundurularak 11. maddenin 3. fıkrası altında bilgi sistemleriyle ilgili düzenlemeler yapılmıştır. Bu çerçevede, söz konusu maddenin (B) bendinin (d) alt bendinde Merkez Bankası'nın belirleyeceği "Genel Bilgi Sistemleri Yönetiminde Esas Alınacak Bilişim Güvenliği ve İş Sürekliliği" standartlarından bahsedilmekte ve bunlara uyum şartı getirilmektedir.
- vii. 11. maddenin (E) bendinde bilgi sistemlerinin bütünlüğü ve erişilebilirliğinin sağlanması için bankalara düzenli aralıklarla güvenlik ile ilgili hükümlerin gereklerinin yerine getirildiğinin kontrol edildiği sızma testlerinin yapılması ve bilgi güvenliği politikası oluşturulması yükümlülükleri getirilmektedir.
- viii. Tebliğde kurulması şartı yer almamakla birlikte bazı bankalarımızda iç sistem birimlerine ek olarak kurulu olan birimler 18. maddede ele alınarak, destek hizmeti olarak nitelendirilmişler ve iç sistem birimlerinin görevlerini devralamayacakları açıkça belirtilmek suretiyle muhafaza edilmelerine müsaade edilmiştir.

c. Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında (Değişiklik) Tebliğleri

7 Ocak 2014 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan Tebliğ ile Getirilen Temel Değişiklikler;

- ❖ Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında (Değişiklik) Tebliği ile getirilen yeni özkaynak tanımı ile Yönetim Kurulumuzun 25 Eylül 2009 tarih ve 739 sayılı kararı çerçevesinde tüm sermaye artışlarının Merkez Bankası

onayına tabi tutulması uygulaması kaldırılmış, sermaye artışlarının özkaynak hesabında dikkate alınabilmesi için; dönem kârı, geçmiş yıllar kârı ve ihtiyari yedek akçeler kullanılarak yapılan artışlar öncesinde mali tabloların bağımsız denetimden geçirilmesi ve genel kurulca onaylanması, bunun dışında yapılacak artışların da Merkez Bankası'nca uygun bulunması şartı getirilmiştir.

- ❖ 39/2001 sayılı Bankalar Yasası'nda bankaların kredi sınırlarının mevduata göre belirlenmesine imkân verilmiş olması bankaların özkaynaklarının ötesinde risk üstlenmelerine yol açabilmektedir. Bu riskin sermaye yeterliliği hesabında dikkate alınmasını sağlamak amacıyla özkaynak limitini aşan tutarlar özkaynak hesaplamasında indirim kalemi olarak dikkate alınmış ve bankaların sermaye yeterliliği standart oranlarının daha sağlıklı hesaplanması amaçlanmıştır.
- ❖ Tebliğ ile ihtiyati sermaye yeterlilik oranı tanımlanarak, bu oranın altında kalan ve/veya yasal limit aşımı bulunan bankaların likiditesini azaltacak, sermayesini zayıflatacak işlemlerinin sınırlandırması amaçlanmıştır. Gerek ihtiyati sermaye yeterlilik oranı altında kalan gerekse limit aşımaları için uygulanacak olan kısıtlamalar Ocak 2014 döneminden geçerli olan ve bu sınırlamalara tabi olan bankalar aykırılığın devam ettiği sürece ve düzeltildiği dönemi takip eden 6 aylık dönemde Tebliğin öngördüğü kısıtlamalara uymak durumunda kalacaklardır.
- ❖ 39/2001 Sayılı Bankalar Yasası'nın 28. maddesi kapsamında süre uzatma talebinde bulunulmamış ve/veya yasal süreleri tüketilmiş tüm “Elden Çıkarılacak Kıymetler” özkaynak hesabında indirim kalemi olacaktır. 28. madde kapsamındaki diğer ihlallerde edinilen gayrimenkul ve menkuller hangi hesapta izlenildiğine veya süreye bakılmaksızın özkaynaktan indirilecektir.
- ❖ Ayrıca, sektörde veya banka bazında karşılaşılabilecek riskler çerçevesinde asgari ve/veya ihtiyati sermaye yeterlilik oranları tüm sektör için veya banka bazında değiştirilebilecektir.

12.01.2015 Tarih ve 6 Sayılı Resmi Gazete de Yayımlanan Tebliğ ile Getirilen Temel Değişiklikler;

- ❖ Tebliğde uluslararası standart olan Basel III'e uyum açısından özkaynak hesaplanması ile ilgili olarak getirilen bir takım yenilikler yer almaktadır. Yine bu doğrultuda “Sermaye Benzeri

Krediler” tanımı ve şartları günümüz şartlarına uyumlu hale getirilirken, bu niteliklere sahip yurt dışında kurulu olanlar da dâhil olmak üzere bankalara ve diğer finansal kuruluşlara verilen sermaye benzeri kredilerin sermayeden indirilmesi gerekecektir.

- ❖ Getirilen diğer bir yeni hüküm ise bankaların yurt dışındaki şube ve / veya merkezlerindeki hesaplarının izlenmesi ile ilgilidir. Bu bağlamda yapılan düzenlemeyle, verilen kredinin vadesinden kısa olmamak kaydıyla, alınan tevdiatların bloke olarak sayılması imkanı getirilmiştir. Bu çerçevede, kredi ile tevdiatın netleşmesi sonucunda bulunan rakamın özkaynağın yüzde 20’sini aşan kısmı, özkaynak hesabından indirilecektir. Ancak Tebliğin 4. maddesinin 6. fıkrası gereği limit aşımına yazılmayan tüm riskler yüzde 100 risk ağırlığında izlenmeye devam edecektir.
- ❖ Tebliğin Basel standartlarından olan 3. maddenin 1. fıkrasına eklenen (i) bendi peşin ödenmiş vergi tutarının, (j) bendi ise Genel Kurul Kararı alınan fakat fiilen işlem yapılmayan kâr dağıtım tutarının özkaynak hesaplamasında sermayeden indirilen değer olmasını gerektirmektedir.
- ❖ Sermaye yeterlilik oranı ihtiyati oranın altında kalan ve/veya limit aşımı bulunan bankalar, en son döneme ait özkaynaklarının yüzde 2’sini aşan sabit kıymet yatırımı yapamazlar fıkrasına söz konusu yüzde 2’lik oranın 12 aylık süreler bazında hesaplandığı hükmü eklenmiştir.
- ❖ Tebliğin yürürlüğe giren 17 (1) fıkrası ile asgari oran altında kalan veya kısıta girdiği halde kısıtlamalara uymayan bankalar için 39/2001 Sayılı Bankalar Yasası’nın 37. maddesi kapsamında gerekli tedbirlerin alınacağı hükme bağlanmıştır.
- ❖ Diğer yandan 17 (4) fıkrasında, bir önceki mali yıl içinde sermaye yeterliliği standart oranı ihtiyati oranın altına düşen veya 3. maddenin 1. fıkrasının (h) bendi kapsamında limit aşımı bulunan bankalar ana sermaye azalması sonucunu doğuracak kâr dağıtımı yapamayacakları ifade edilmektedir.

d. Elektronik Ödeme Sistemi İşletim Kuralları Tebliği

Bankamız Yönetim Kurulu 18 Aralık 2014 tarih ve 895 sayılı kararı ile, 41/2001 sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası'nın 5. (1) (E) maddesi altında düzenlenen "Elektronik Ödeme Sistemi İşletim Kuralları Tebliği" ve eklerinin onaylanmasına karar vermiştir. İlgili tebliğ, 30 Aralık 2014 tarihli ve 258 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

e. Tarifeler Talimatı

Bankamız Yönetim Kurulu'nun 12 Haziran 2014 tarihli toplantısında alınan kararla, bankaların Türk Lirası ve yabancı para olmak üzere, yurt dışı gelen havale tutarları üzerinden alınan komisyon oranları on binde beşden yüz binde yirmi beşe, yurt dışı giden havale komisyon oranları ise binde birden on binde beşe indirilmiş olup 16 Haziran 2014 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Düzenleme Taslakları**a. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bankacılık Yasa Tasarısı Taslağı**

2014 yılı Nisan ayında Maliye Bakanlığı'na yeniden gönderilen "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bankacılık Yasa Tasarısı Taslağı", Bankamız tarafından Ağustos ayında teknik heyet ile yapılan toplantılarda gündeme alınarak istişare edilmiştir. Eylül ayı itibarıyla Kuzey Kıbrıs Bankalar Birliği'nin ve Maliye Bakanlığı'nın görüşlerinin de alınmasının ardından yeni bir tasarı taslağı hazırlanmıştır. Yeni tasarı taslağı uluslararası piyasalara ve Avrupa Birliği'ne uyum süreci içinde yapılan yasa tasarılarımıza paralel olarak, birçok yenilik içermektedir. Söz konusu yeniliklerden bazıları aşağıda sıralanmaktadır:

- ❖ Asgari özkaynak rakamının 5.000.000 avro olması,
- ❖ Gerek pay edinim gerekse de devirlerde Merkez Bankası iznine gelme eşiklerine yüzde 10 yanında, yüzde 20, yüzde 30 ve yüzde 50 eşiklerinin de eklenmesi,
- ❖ Katılım Bankası kavramının bankacılık lisanslamasına girmesi,
- ❖ Müşteri hakları ile ilgili bazı düzenleme yetkilerinin Merkez Bankası'na verilmesi,
- ❖ Risk üstlenilmesi açısından mevduat sınırının tamamen kaldırılarak, özkaynak sınırlarının kullanılması,

- ❖ Solo bazda banka denetiminden, konsolide bazda gözetim ve denetime geçilmesi,
- ❖ Bağımsız denetim kuruluşlarının görev alanına bilgi işlem denetiminin de dahil edilmesi,
- ❖ Destek hizmeti verecek kuruluşlar ile ilgili yetki verilmesi ve düzenlenmesi,
- ❖ Denetimi Merkez Bankası tarafından yapılacak Varlık Yönetim Şirketleri'nin kurulması,
- ❖ İdari para cezalarının yaptırımlara eklenmesi.

b. Bilgi Güvenliği Politikası Genelgesi

Bilgi Güvenliği Politikası ile ilgili Genelge, Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliğinin 11. maddesinin 3. fıkrası (E) bendi (b) alt bendi uyarınca düzenlenmiş olup, Bankamız Yönetim Kurulunun 30 Mart 2015 tarih ve 902 sayılı kararı ile yürürlüğe girmiştir.

Bilgi Güvenliği Politikası ile ilgili Genelge, bilgi güvenliğini etkin bir şekilde sağlamak amacıyla uygulanan kurallar ve metotlar, bankanın tehdit ve açıklarını analiz ederek, risklerinin farkına varmasından, teknik güvenlik çözümlerini sisteme entegre etmesine, sözleşmelerde bilgi güvenliğini de ele alan düzenlemeler yapmasından, kullanıcıların bilgi güvenliği farkındalığını arttırmaya kadar çok çeşitli alanlarda uygulanabilir. Bu metotlardan en önemlisi, bankanın bilgi güvenliği hedefini ve bu hedefe ulaşmak için uygulanacak kural ve metotların çerçevesini çizen bilgi güvenliği politikalarının oluşturulması ve uygulanmasıdır.

Bilgi Güvenliği Politikası ile ilgili Genelge, ISO/IEC 27001 standardına uygun olarak bankaların Bilgi Güvenliği Politikası oluşturması ve bu politikanın uygulanması ile ilgili usul ve esasları açıklamaktadır.

c. Sızma Testleri Genelgesi

Sızma Testleri Genelge'sinin amacı, bankaların bilgi sistemlerini oluşturan altyapı, donanım, yazılım ve uygulamalara bir saldırganın izlemesi öngörülen yöntemler kullanılarak yapılan saldırı ve müdahaleler sonucunda güvenlik açıklarının tespit edilip bu zafiyetlerin kullanılarak sistemlere sızılmaya çalışılması, bu açıkların nelere sebep olabileceğinin incelenmesi ve sonuçların raporlanmasıdır. Sızma Testleri Genelgesi, Bankamız Yönetim Kurulunun 30 Mart 2015 tarih ve 902 sayılı kararı ile yürürlüğe girmiştir.

Diğer

a. Tekdüzen Hesap Planı (THP) Detayı ve İzahnamesinde Yapılan Değişiklikler

Merkez Bankası'nın 18 Eylül 2014 tarihli yönetim kurulu toplantısında, bankacılık sektörü likiditesini düzenlemek amacıyla Bankamızın senet ihraç edebilmesi için hazırlanan "KKTC Merkez Bankası Senetleri İhalelerine Katılım Esasları"nın yürürlüğe konmasına, ihraç edilecek olan senetlerin disponibil değer olarak sayılmasına ve Bankamız bünyesinde faaliyet gösteren Bankalararası Para Piyasası'nda teminat çeşitleri arasına eklenmesine karar verilmiştir.

Bu çerçevede, bankaların söz konusu senetleri kullanmaları durumunda hesapların muhasebeleştirilmesi açısından sektörde bir yeknesaklık sağlamak amacıyla THP'de değişiklik yapılması ihtiyacı doğmuştur. Türk parası ve yabancı para olarak alınan senetlerin, "KKTC Merkez Bankası Senetleri" hesabında muhasebeleştirilmesi uygun görülmüştür.

b. Menkul Değerlerle İlgili Form (MD100A)

Bankamızda risk sınırlarını izleme amacıyla yapılan çalışmalar kapsamında, TRP (Tekdüzen Raporlama Paketi)'ne ileriki günlerde ekleme öngörüsü ile Menkul Değerler İsim Bazında (MD100A) formu hazırlanmıştır. Henüz excel ortamında olan bu formun Ağustos 2014 döneminden başlayarak, Kalkınma Bankası tahvilleri hariç menkul değerler cüzdanı ve bağlı menkul değerler hesaplarının ayrıntıları verilecek şekilde her ay hazırlanarak, en geç bir sonraki ayın sonuna kadar hem elektronik ortamda ve hem de matbu olarak Bankamıza gönderilmesi ve ayrıca bu formun doğru olarak doldurulması ve değerlendirilmesi açısından, her grup için KR105U formunda da risk grubu adı ve kodu oluşturulması istenmiştir.

3.3 Denetim Faaliyetleri

Merkez Bankası, 39/2001 sayılı Bankalar Yasası ve ilgili diğer yasaların kendine verdiği yetkiyi kullanarak her türlü bankacılık işlemlerinin denetimini yapmaktadır. Bankaların varlıkları, alacakları, özkaynakları, borçları, kâr ve zarar hesapları arasındaki ilgi ve dengelerin, mali bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların tespiti ve tahlili Merkez Bankası adına doğrudan Merkez Bankası denetim elemanları tarafından yapılmaktadır.

Bankanın temel fonksiyonlarından biri olan denetim faaliyetleri, finansal istikrarı tehdit eden unsurların belirlenmesi, buna uygun politikaların geliştirilmesi ve bu suretle sağlıklı bir bankacılık sisteminin muhafazası amacına yönelik yapılmakta ve bankaların mali performanslarına ilişkin muhtelif göstergelerin incelenerek analiz edilmesi ve dönemsel raporlar düzenlenmesini içermektedir.

Denetim işlevinin yerine getirilmesinde, başta KKTC Merkez Bankası veri tabanı olmak üzere çeşitli kaynaklardan yararlanılmaktadır.

Denetim grupları, finansal piyasalardaki gelişmeleri güncel kaynaklardan izlemekte ve uluslararası uygulamalar paralelinde hazırlanmış rehberler ve ROD (Risk Odaklı Denetim) yaklaşımı çerçevesinde denetim faaliyetlerini yürütmektedir.

Bu bağlamda yerinde denetim:

- ❖ Bankaların varlıkları, yükümlülükleri ve taahhütleri, özkaynakları, gelir ve giderleri arasındaki ilgi ve dengelerin, mali bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların analizi,
- ❖ Bankaların mali tablo ve kayıtlarının muhasebe ilke ve standartlarına uygunluğunun denetimi,
- ❖ Bankaların iç kontrol, risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinin yeterliliğinin ve etkinliğinin incelenmesi,
- ❖ Bankaların risk değerlendirmesinin yapılması ve risk profilinin belirlenmesi,
- ❖ Bankaların bilgi sistemlerinin yeterliliğinin ve güvenilirliğinin analizi,
- ❖ Bankaların özellik arz eden faaliyetlerine ilişkin konuların incelenmesi,
- ❖ Bankaların kurumsal yönetim kalitesinin değerlendirilmesi

faaliyetlerini kapsamaktadır.

KKTC Merkez Bankası Teftiş ve İnceleme Kurulu'nun 2014 yılı içerisinde gerçekleştirdiği denetimler ve risk odaklı denetime geçişle ilgili yapılan düzenleme çalışmaları ve hedefler yanısıra risk odaklı teftiş raporları ile ilgili hususlar aşağıda verilmektedir.

Banka Denetimleri

a. Bankalar Nezdinde Gerçekleştirilen Özel Denetimler

2014 yılı içerisinde, 8 banka nezdinde sermaye artırımı talebi, mali denetim ve diğer konularla ilgili özel denetimler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca bir Uluslararası Bankacılık Birimi ile Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu nezdinde de özel denetimler yapılmıştır.

b. Sermaye Artırımına İlişkin Denetimler

7 Ocak 2014 tarihinde yürürlüğe giren “Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında (Değişiklik) Tebliği”nin 2 (b) maddesi doğrultusunda, 2014 yılı içerisinde sermaye artırımına giden bankalar nezdinde özel denetimler gerçekleştirilmiş ve Bankamızın onayı sonrasında bankalar sermaye artırımlarını yerine getirmişlerdir.

c. Genel Denetimler

39/2001 sayılı Bankalar Yasası'na tabi bankalar nezdinde gerçekleştirilen ve bankaların mali bünyelerini görebilmek açısından tüm konuları kapsayan denetimlere 2 grup sorumlusunun da katkı ve koordinasyonunda 4 teftiş ve inceleme amiri ile birlikte görevlendirilen 8 teftiş ve inceleme memuru ile başlanmıştır. Toplam 22 bankanın 13'ü nezdindeki denetimler tamamlanmış olup geri kalan 9 banka nezdindeki denetimler halen devam etmekte ve yeni yılın ilk döneminde tamamlanması planlanmaktadır.

d. Hazırlanan Raporlar

2014 yılı içerisinde toplam 27 adet rapor hazırlanmıştır. Bu raporların 13'ü tüm konuları içeren denetim raporu, 13'ü özel denetim raporu ve 1'i UBB raporudur.

Diğer Faaliyetler

a. Risk Odaklı Denetim Amacıyla Gerçekleştirilen Düzenlemeler

Banka denetimlerinde denetim kaynaklarının sınırlı olması ve mali bünyenin incelenmesinde denetim kapsamının çok geniş olması, denetim faaliyetlerinde kullanılabilecek kaynakların doğru noktalara yönlendirilmesi gerekliliği sonucunu doğurmaktadır. Bu sebeple risk odaklı yaklaşımla denetimin etkinliğinin, sürekliliğinin, yeterliliğinin ve denetim kaynaklarının etkin kullanımının sağlanması amaçlanmıştır.

Risk odaklı denetim; Bankamızın amaçlarından olan bankacılık sistemi denetimini etkinleştirmekte ve hedeflenen performansın elde edilmesine katkı sağlamaktadır.

41/2001 Sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası madde 51 (1) (G) altında düzenlenen “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Tarafından Yapılacak Denetime İlişkin Usul ve Esaslar Tebliği”, Merkez Bankası’nın denetimine tabi banka ve diğer kuruluşların yerinde denetim ve gözetimine ilişkin esas ve usulleri belirlemek amacı ile hazırlanmıştır.

3.4 Gözetim

Bankacılık sektörü, KKTC Bankalar Gözetim Sistemi sayesinde, toplam 33 adet form vasıtasıyla aylık olarak izlenmektedir. Sistemde aylık formların yanı sıra üç aylık ve yıllık formlar da mevcuttur. Banka bazında üç aylık raporlar sistemden üretilebilmekte, ayrıca, alınan veriler üzerinden bankalar günlük olarak takip edilebilmektedir. Ülkemizde faaliyet gösteren toplam 8 adet Uluslararası Bankacılık Birimi (UBB) de, üç aylık dönemler itibarıyla alınan 5 adet formdan oluşan UBB Raporlama Seti kullanılarak UBB bazında ve sektörel olarak izlenmektedir.

Bankamızın gözetim görevleri kapsamında 2014 yılında gerçekleştirmiş olduğu faaliyetler, izleyen sayfadaki gibidir.

Yapılan Uygulamalar

a. Yönetim Kurulu Üyeleri ile Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcılarının Takibi

Uygulama faaliyetleri çerçevesinde bankalara ve UBB'lere atanan tüm yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarını takip edilmekte, bankaların genel müdür ve genel müdür yardımcılarının, UBB'lerin genel müdür, genel müdür yardımcılarını ile Yönetim Kurulu üyelerinin ilgili yasa maddelerine uygunluğu hakkında raporlar hazırlanmaktadır. 2014 yılı içerisinde bankalarla ilgili toplam 11, UBB'ler için ise toplam 19 adet bu nitelikte rapor hazırlanmıştır. 39/2001 sayılı KKTC Bankalar Yasası'nın 17. maddesi gereğince 7 iş günü içerisinde Bankamız tarafından gerekçeli olumsuz görüş bildirimi yapılmadığı takdirde, bankalarda genel müdür ve genel müdür yardımcılığına ilişkin atamalar gerçekleştirilmektedir.

b. Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği Çerçevesinde Yapılan Atamaların Takibi ve Raporlamaların Değerlendirilmesi

"Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği" kapsamında iç sistemlerin oluşumu ve iç sistemleri oluşturan birimlere yapılan atamaların takibi yapılmakta, görülen eksiklikler çerçevesinde bankalar gerek yazılı gerek sözlü olarak uyarılmaktadır.

Diğer Faaliyetler

a. Bankalar / Bağımsız Denetçiler Tarafından Talep Edilen Bilgiler

Mutabakat işlemleri bakımından, bağımsız denetçilerine iletilmek üzere bankalar tarafından talep edilen Bankamız Merkez Şubesi nezdindeki hesaplarına ilişkin yılsonu bilgilerinin ilgili kuruluşlara iletilmesi sağlanmakta, söz konusu bilgilerin müdürlüğümüz nezdindeki bilgilerle de mutabakatları yapılmaktadır.

b. Yılsonu Mali Tablo ve Denetçi Raporlarının Yayınlanması

Bankalar tarafından Bankamıza gönderilen yılsonu mali raporları, web sayfamızda yayınlanmak üzere Bilgi İşlem Birimine verilmektedir.

c. Bankacılık Lisansı ve Faaliyet İzni

Bankalar ve UBB'ler tarafından her yılın Ocak ayı sonuna kadar yatırılması gereken lisans ücretlerinin takibi yapılmakta, lisans ücretini yatan bankalara yazı ekinde lisans belgeleri, UBB'lere ise faaliyet izinlerinin yenilendiğine ilişkin yazı verilmektedir.

3.5 Ödeme Sistemleri

Banka, ödeme ve mutabakat sistemleri ile ilgili yetkisini 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası'nın 5(1)(E) maddesinden almaktadır. Bankamız 2014 yılı içerisinde sözkonusu sistemlerin sağlıklı, sürekli, emniyetli ve kesintisiz işleyişini gözetlemek ve denetlemek, ve bu sistemlerin güncel ihtiyaçlarını karşılayabilecek şekilde geliştirmektedir.

Ödeme sistemlerinin geliştirilmesi için yürütülen proje ile manuel ortamda gerçekleştirilen ve güvenlik, zaman, maliyet gibi riskleri içeren mevcut sistemin yerine işlemlerin elektronik ortamda yapılmasına imkan tanıyan ödeme sistemi çalışmaları devam etmektedir. Tasarımı tamamen kendi insan kaynaklarımızca yapılan söz konusu projenin 2015 yılı içerisinde faaliyete geçirilmesi hedeflenmektedir.

Tablo 3.3 Elektronik Ödeme Sisteminin Özellikleri

Para Birimleri	Türk Lirası, Avro, Amerikan Doları ve İngiliz Sterlini
Transfer Limiti	Yok
Coğrafi Kapsam	Yurt içi
Katılabilecek Bankalar	KKTC'de faaliyet gösteren tüm bankalar
Transfer Yapılabilecek Mecralar	Katılımcıların isteğine bağlı olarak; şube, internet bankacılığı, ATM ve mobil bankacılık
Ödeme Türleri	4 çeşit müşteri ve 4 çeşit katılımcı ödemeleri
Proje Aşaması	Bankalararası testler yürütülmektedir

Sistemin mevzuat altyapısı ile ilgili 'Elektronik Ödeme Sistemi İşletim Kuralları Tebliği' 2014 sonuna göre yürürlükte bulunmaktadır. Ayrıca buna bağlı olarak 'Bilişim Güvenliği Politikası' ve 'Sızma Testleri' talii düzenleme taslakları hazırlanmıştır.

3.6 Nakit ve Nakit Hareketleri

Bankaların gerek banknot gerekse nakit madeni para ihtiyaçları Bankamız tarafından karşılanmaktadır. 2014 yılı içerisinde bankaların nakit taleplerinin karşılanmasında günlük nakit ihtiyacını belirlemek ve bu suretle öngörülebilirliği artırmak üzere yeni raporlama formatı geliştirilmiştir. Diğer taraftan yetkili otoritelerle tedavülden kaldırılan veya sahte banknotlarla ilgili bilgi paylaşımı ve işbirliği devam etmektedir.

2014 yılında tedavülde bulunan Türk Lirası banknotlardan tedavülden kaldırılan olmamakla beraber 20 Nisan 1994 tarihinde dolaşıma çıkarılan eski tip 50 İngiliz sterlinlerinin efektif değişimine Bankamız aracılık etmiştir.

Sahte banknotlar cins ve kupürlere göre incelendiğinde Türk Lirası ve Amerikan dolarında 100'lük banknotlarda, İngiliz sterlininde ise 20'lik banknotlarda sorun olduğu görülmektedir. Avro banknotlarda 2014 yılında sahte banknot tespiti bulunmamaktadır.

TL ve USD banknotlarda 100'lük, Avroda 50'lik, İngiliz sterlininde ise 20'lik banknotlar, diğer kupürlere göre daha fazla kullanılmaktadır.

Bankaların ülke haricine limitler fevkinde nakit para hareketleri, 18.06.2010 tarih ve 97 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Para ve Kambiyo Yasası Madde 7 Altında Tebliğ" ile düzenlenmiştir. Buna göre uluslararası uygulamalar da dikkate alınarak ülke haricine yolcu beraberli nakit para limiti 10.000.- € veya muadili para miktarı olarak belirlenmiştir. Bankalar, ülke haricine limitler fevkinde yapmış oldukları nakit para hareketlerini, Merkez Bankası'na bildirim yapmak suretiyle gerçekleştirilebilmektedir.

3.7 Rezerv Yönetimi

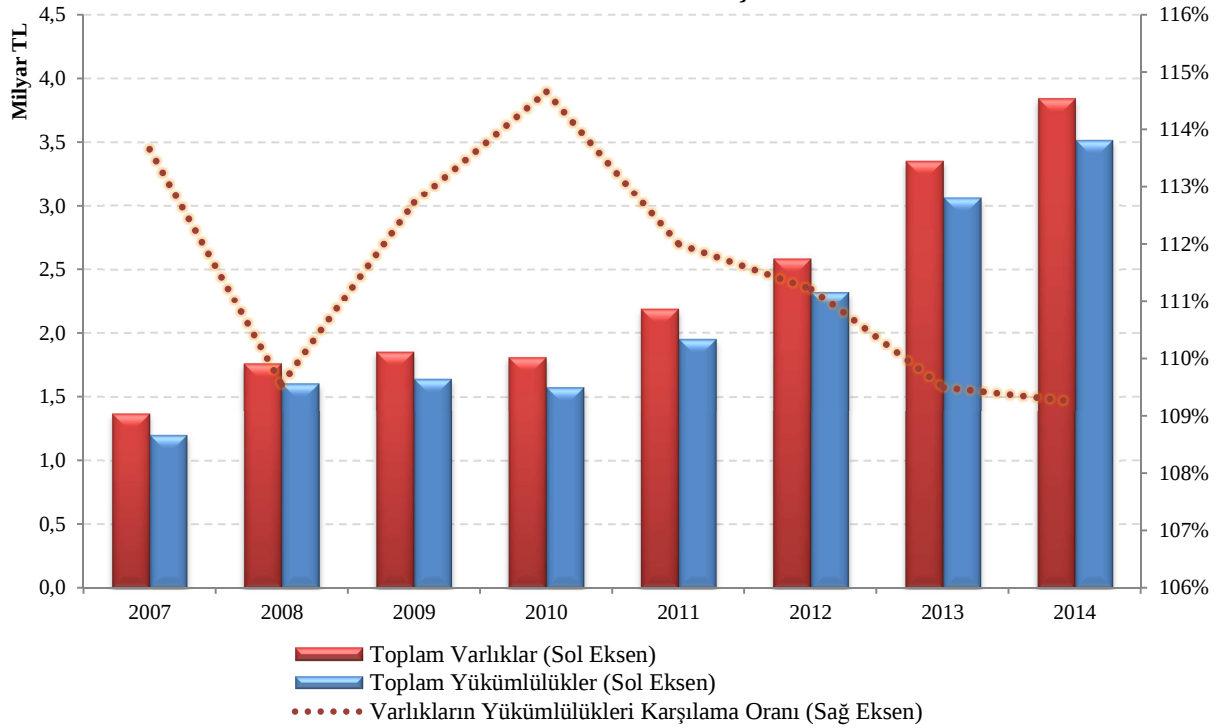
KKTC Merkez Bankası'nın rezervleri Kurumca belirlenen rezerv yönetimi usul ve esasları ile rezerv yönetim politikası çerçevesinde yürütülmektedir.

KKTCMB, Hazine ile bankacılık sektörünün ödemelerini karşılamak, finans sektörüne güven vermek ve uluslararası çapta meydana gelebilecek belirsizlik ve risklere karşı koruma sağlamak

amacıyla rezerv tutmaktadır. Bu amaca ulaşılırken dikkat edilen en önemli hususlar sırasıyla; güvenli yatırım, likidite ve getiridir.

Güvenli yatırım, iç ve dış etkilere karşın, var olan rezervin korunması ve değer kaybetmesinin önlenmesidir. Dolayısıyla, Merkez Bankası riske açık olmayan, korunumlu bir anlayış çerçevesinde rezerv yönetimini gerçekleştirmektedir. 2014 yılı sonunda, likit varlıkların toplam varlıklara oranı yüzde 94,88 olarak gerçekleşmiştir. Buna ek olarak, YP varlıkların YP yükümlülüklerine oranı yüzde 107,53 olurken, TL varlıkların TL yükümlülüklerine oranı ise yüzde 111,32 olmuştur.

Grafik 3.3 Rezerv Gelişimi

Kaynak: KKTCMB

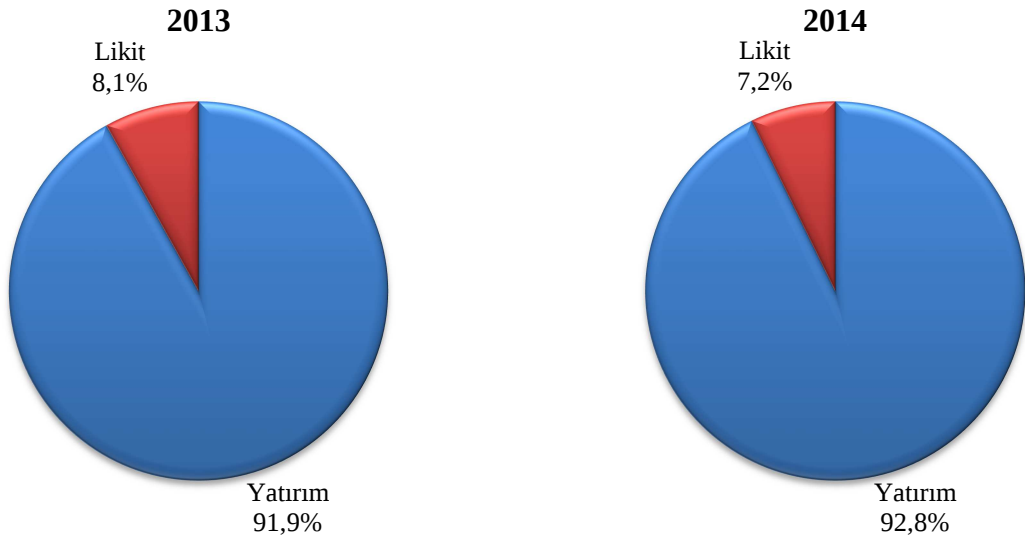
Rezerv yönetimi çerçevesinde, likit ve yatırım portföyü olmak üzere aşağıda belirtilen işlemler yapılmaktadır.

- ❖ Vadesiz veya vadeli döviz alım/satım işlemleri
- ❖ Yurt dışı efektif alım/satım işlemleri
- ❖ Döviz depo işlemleri
- ❖ Menkul kıymet alım/satım işlemleri
- ❖ Geri alım vaadiyle satım işlemleri

- ❖ Geri satım vaadiyle alım işlemleri
- ❖ Menkul kıymet borç verme işlemleri
- ❖ Türev işlemler

Bankamızın 2013 yılsonu itibarıyla 254,7 milyon TL olan likit portföy toplamı, Aralık 2014 sonunda yüzde 3,5 oranında artarak 263,7 milyon TL'ye yükselmiştir. Aynı dönemde yatırım portföy toplamı 486,2 milyon TL artarak 2.892,9 milyon TL'den 3,379,1 milyon TL düzeyine ulaşmıştır.

Grafik 3.4 Likit ve Yatırım Portföyü

Kaynak: KKTOMB

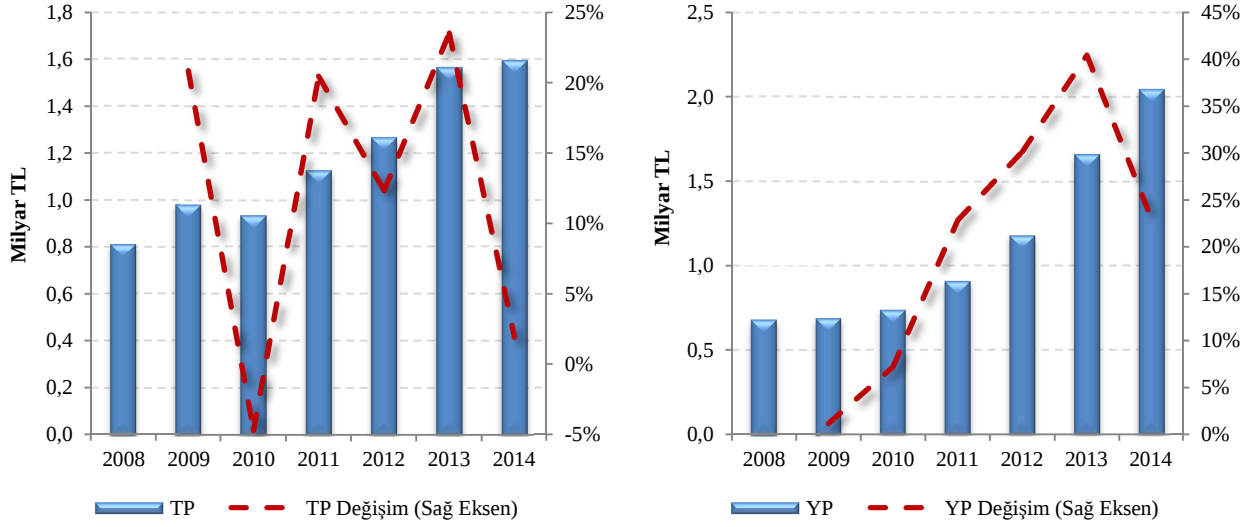
Yönetilebilir Rezervlerin Gelişimi

Raporun bu bölümü, 2014 yılsonu itibarıyla bilanço ve varlık/yükümlülük tablolarına göre yönetilebilir rezervler ile kaynakların gelişiminin değerlendirilmesine ayrılmıştır.

2014 yılsonunda TL yönetilebilir rezervleri, bir önceki yılsonuna göre 30,1 milyon TL artmış ve 1.567,6 milyon TL'den 1.597,7 milyon TL'ye ulaşmıştır. Amerikan doları cinsinden yönetilebilir rezervler 29,7 milyon artış göstererek 151,1 milyon dolara, avro cinsinden yönetilebilir rezervler 27,8 milyon artarak 148,1 milyon avroya ve sterlin cinsinden yönetilebilir rezervler 56,1 milyon

artarak 355,9 milyon sterline yükselmiştir. 2013 yılsonu itibarıyla 1.664,5 milyon TL olan yabancı para toplamı 2014 yılsonunda 2.047,9 milyon TL'ye yükselmiştir.

Grafik 3.5 Yönetilebilir Rezervlerin Gelişimi

Kaynak: KKTCMB

Banka, bankaların kısa vadeli likidite ihtiyaçlarının karşılanması ve aktif kârlılığını artırması amacıyla;

- ❖ Merkez Bankası Senedi
- ❖ Bankalararası Para Piyasası enstrümanlarını kullanmaktadır.

a. Merkez Bankası Senetleri

41/2001 sayılı Merkez Bankası Yasası'nın 5(1)B, Ç bentleri ve 35(6) fıkrası çerçevesinde Merkez Bankası'na verilen yetkiler doğrultusunda, bankacılık sektöründe oluşan dönemsel likidite fazlalıklarının giderilmesine, ekonominin genel likiditesinin etkin bir şekilde düzenlenmesine katkı sağlamak ve finansal piyasaların derinliğini artırmak amacıyla Banka Yönetim Kurulu'nun 18 Eylül 2014 tarihli toplantısında Merkez Bankası Senedi ihracı yönünde karar alınmıştır. Bu doğrultuda Bankamızca senet ihraç edilebilmesi için hazırlanan "KKTC Merkez Bankası Senetleri İhalelerine Katılım Esasları" belirlenmiş, ihraç edilecek senetlerin disponibil değer olarak sayılması ve Bankamız bünyesinde faaliyet gösteren Bankalararası Para Piyasası'nda kabul edilen teminat

çeşitleri arasına eklenmesine karar verilmiştir. Bankamız ilk senet ihracını 13 Ekim 2014 tarihinde gerçekleştirmiş olup, Türk Lirası, ABD doları, Avro ve Sterlin olmak üzere dört ayrı para cinsinden ihaleye çıkmıştır.

31 Aralık 2014 itibarıyla vadesi henüz dolmamış işlemler aşağıdaki gibidir;

Tablo 3.4

Vade	TL	EURO	USD	STG
1 Ay	161.000.000	-	-	-
3 Ay	44.000.000	4.500.000	23.000.000	49.000.000

b. Bankalararası Para Piyasası

2009 yılında bankaların likidite ihtiyacının karşılanması ya da likidite fazlalığının sterilize edilmesi amacıyla oluşturulan ve 10:00 - 11:00 saatleri arasında tek seans halinde faaliyet gösteren Bankalararası Para Piyasası'nın işlem saatleri; gerçekleşen işlemlerde görülen artış da dikkate alınarak 20 Mart 2014 tarihli Bankamız Yönetim Kurulu kararıyla 1 Nisan 2014 tarihinden itibaren öğleden önce saat 10:00 - 11:00 ve öğleden sonra 13:00 - 14:00 olarak iki seans olacak şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Bankalar piyasadan, aktif büyüklüklerine göre tahsis edilen borç alabilme limitleri dahilinde borçlanabilmektedirler.

31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla vadesi henüz dolmamış işlemler aşağıdaki gibidir;

Tablo 3.5

Vade	TL	EURO	USD	STG
Gecelik	55.000.000	8.000.000	9.000.000	57.500.000
2 Hafta	8.000.000	-	-	-
1 Ay	94.000.000	2.000.000	5.500.000	-

3.8 Hesap Verebilirlik ve İletişim

Hükümetle İlişkiler

KKTCMB ile Hükümet arasındaki ilişki 41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 5 (3) ve 25. maddeleri ile belirlenmektedir. Yasa'nın 5 (3) maddesi "*Merkez Bankası, hükümetin mali ve ekonomik müşaviri, mali ajanı ve haznedarıdır. Merkez Bankası'nın hükümetle ilişkisi, hazine işleriyle görevli bakan aracılığıyla sağlanır.*" hükmünü içermektedir.

Yasa'nın 25. maddesinin 1. fıkrası, Merkez Bankası'nın devletin haznedarı olduğunu, bu sıfatla, özellikle devletin gerek yurt içindeki ve gerekse yabancı memleketlerdeki her türlü tahsilat ve ödemelerini, bütün hazine işlemlerini ve yurt içi ve yurt dışı her çeşit para nakil ve havale işlerini ücretsiz yaptığını, 2. fıkrası Bakanlar Kurulu'nun saptayacağı kuruluşların paralarını Merkez Bankası'na yatırmasına karar verebileceğini ve bu şekilde açılacak hesaplara Merkez Bankası'nın kararlaştırdığı oranda faiz verileceğini, 3. fıkrası ise, devlet iç borçlanma tahvillerinin mali servisini yapmakla Merkez Bankası'nın görevlendirilebileceğini anlatmaktadır.

Raporlama

Merkez Bankası Yasası'nın 42. ve 43. maddeleri Banka'nın rapor sunma ve bülten hazırlama esas ve usullerini belirlemektedir. Yasa'nın 42. maddesi "*Merkez Bankası Başkanı, Merkez Bankası faaliyetleri ile uygulanmış ve uygulanacak olan para ve kredi politikası hakkında her yılın Nisan ve Ekim aylarında Bakanlar Kurulu'na rapor sunar. Merkez Bankası, faaliyetlerine ilişkin olarak, yılda iki kez, KKTC Cumhuriyet Meclisi, Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi'ni bilgilendirir.*" hükmünü içermektedir. Madde 43'de ise, Merkez Bankası'nın üçer aylık dönemler sonunda çıkaracağı bültenlerde, istatistiki bilgiler yanında, Merkez Bankası'nın para ve kredi politikası hedeflerinin yer alacağı ifade edilmektedir.

İletişim

Bankamız faaliyetleri hakkında kamuoyu, gerek basın ve gerekse Kurumumuzun kendi web sitesi aracılığıyla düzenli olarak bilgilendirilmektedir. Kurumumuz tarafından yapılan basın açıklamaları, duyurular, düzenlemeler ve istatistiki veriler Banka'nın web sitesinde yayınlanmaktadır.

Ayrıca Bankamız, ulusal ve uluslararası ekonomik gelişmeleri analiz etmekte ve hazırladığı yıllık rapor, üç aylık bülten, para arzı ve diğer özel amaçlı raporlarla kamuoyunu bilgilendirmektedir. 2014 faaliyet yılı içerisinde bu kapsamda yapılan araştırmalar ile buna bağlı olarak hazırlanan raporların yanı sıra düzenli yayımlanan veriler ve raporlar izleyen sayfada verilmiştir.

Tablo 3.6

Yayın Adı	Yayın	
	Dönemi	Tarihi
1) KKTCMB Para Arzı Raporları	2013-IV	03.03.2014
	2014-I	21.05.2014
	2014-II	03.11.2014
	2014-III	12.11.2014
	2014-IV	18.02.2015
2) KKTCMB Üç Aylık Bültenleri	2013-IV	28.02.2014
	2014-I	29.05.2014
	2014-II	27.08.2014
	2014-III	27.11.2014
	2014-IV	27.02.2015
3) KKTCMB Yıllık Raporu	2013 Yılı	25.03.2014

Kaynak: KKTCMB

KKTC’de faaliyet gösteren bankaların oluşturduğu yapının finansal sağlamlığını, konsolide riskini ve kırılganlıklarını bileşik bir göstergeye indirgeyerek izleyebilmek amacı ile oluşturulan Finansal Sağlamlık Endeksi hesaplamaları 2014 yılında da yapılmıştır.

Bankamızca yayınlanan istatistiki veriler, finansal istikrar analizlerinde, kendi değerlendirmelerimizde ve kamuoyunun bilgilendirilmesinde kaynak olarak kullanılmaya devam edilmektedir. Bu kapsamda para ve bankacılık verileri düzenli olarak yayınlanmaktadır.

Bankamızca düzenli olarak yayınlanan istatistiki veriler, aşağıdadır:

- ❖ Para-Banka Verileri
- ❖ KKTCMB Para Arzı Verileri
- ❖ Para-Banka Verileri
- ❖ Risk Merkezi Verileri
- ❖ KKTCMB Bilanço Verileri
- ❖ Günlük Döviz Kurları

Üyelikler

a. IFSB

Bankamız 12 Aralık 2012 tarihinden itibaren İslami Finansal Hizmetler Kurulu'na (Islamic Financial Services Board - IFSB) "Gözlemci Üye" statüsüyle üye olmuştur. 2003 yılında faaliyete geçen IFSB'nin 2014 yılsonu itibarıyla 59'u bağlı oldukları ülkelerin para ve sermaye piyasalarının düzenleyicisi ve denetleyicisi konumundaki kurumlardan, 8'i Dünya Bankası ve IMF gibi uluslararası kuruluşlardan, 112'si finans şirketlerinden ve profesyonel firmalardan, 5'i ise borsa ve derneklerden oluşan toplam 184 üyesi bulunmaktadır.

2013 yılında IFSB bünyesinde "İslami Finans Piyasalarının Düzenlenmesi için Temel Prensipler" in belirlenmesi amacıyla 30 üyenin faaliyetlerini yürüttüğü, KKTCMB'nde üyesi olduğu çalışma grupları oluşturulmuştur. Bankamız haricinde Türkiye'den TCMB, BDDK ve SPK'nın yanı sıra Malezya, Mısır, Suudi Arabistan ve İran gibi ülkelerin düzenleyici denetleyici kurumları ile Dünya Bankası, IMF, Basel Komitesi ve Asya Kalkınma Bankası'nın temsilcileri de çalışma grubunda yer almaktadır.

b. İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Merkez Bankaları Grubu

KKTC'nin İİT toplantılarına gözlemci üye statüsünde kabul edilmesinin ardından, KKTC Merkez Bankası da İİT'nin Merkez Bankaları ve Para Otoriteleri'nin yaptığı toplantılara dahil edilmiştir.

2013 yılında Cidde'de gerçekleştirilen toplantıya Bankamızca katılım sağlanmıştır. Ana teması "İİT Genelinde Yapılan Güncel Uluslararası Finansal Denetleme Reformlarının Etkileri" olarak

belirlenen toplantıda İslami Finansta likidite yönetimi, makro ihtiyati düzenlemeler ve ödeme sistemleri konularının yanı sıra Basel Komitesi'nin bankacılık ve finans alanında getirdiği yeni standart ve düzenlemeler de değerlendirilmiştir.

3.9 Avrupa Birliği Uyum Çalışmaları

Sermayenin serbest dolaşımı Avrupa Birliği'nin dört temel serbestlik prensibinden biri olup, Avrupa Topluluğu Antlaşması'nın 56 - 60 maddeleri, bazı istisnalar dışında, üye ülkeler arasında ve üye ülke ile üçüncü ülkeler arasında sermaye hareketleri önündeki tüm engellerin kaldırılmasını, yerli ve yabancı sermayeye eşit muamele ilkesini öngörmektedir. AB müktesebatına uyum çalışmaları çerçevesinde, Ekonomi ve Enerji Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan sermayenin serbest dolaşımı konusu ile ilgili çalışmalar Avrupa Birliği'nden gelen uzmanlarla birlikte sürdürülmektedir. Bu çerçevede, sermayenin serbest dolaşımını kısıtlayan yasa, tüzük ve uygulamaların tespiti konusunda çalıştay kurulmuş ve çalışmalar sürmektedir.

AB Tüketici Kredisi Direktifi çerçevesinde Ekonomi ve Enerji Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan Tüketici Kredileri Sözleşmeleri ile ilgili yasa, tüzük ve uygulama çalışmaları, Avrupa Birliği'nden gelen uzmanlarla birlikte Bankamızın da katılımıyla sürdürülmektedir.

Avrupa Birliği'nin 27 Şubat 2006 tarih ve 389/2006 sayılı Mali Yardım Tüzüğü kapsamında Dünya Bankası uzmanları tarafından hazırlanan 9 Ekim 2014 tarihli "Türk Lirası'ndaki Değer Kaybının Kıbrıs Türk Ekonomisi Üzerindeki Etkileri: Bilanço Yaklaşımı" rapor çerçevesinde, raporu hazırlayan uzmanlarla bir dizi görüşmeler yapılmış, merkez bankası ve bankacılık sektörü ile ilgili istatistiki verilerin hazırlanmasına destek verilmiştir. Kıbrıs Türk ekonomisi bireysel sektörlerinin döviz kurları ile ilgili şoklar dahil olmak üzere çeşitli makroekonomik şok türleri karşısındaki zayıflıklarını tespit etmek amacıyla hazırlanan raporda, söz konusu şokların Merkez Bankası bilançosu ve bankacılık sektörü konsolide bilançosu üzerindeki etkileri hususunda görüş ve önerilerde bulunulmuştur.

3.10 Bilgi Sistemleri Yönetimi

Bilgi sistemleri, 2014 yılında kapasitesi ve verimliliği artırılarak altyapısı güçlendirilmiş, sistem yönetimi ve bilgi güvenliği bağlamında uygulanmakta olan kurumsallaşma çalışmaları da bu doğrultuda hız kazanmıştır. Banka personelinin gelen talepler doğrultusunda yürütülen günlük rutin teknik destek faaliyetlerinin yanı sıra araştırma, geliştirme, projelendirme, uygulama ve eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Eğitim çalışmaları kapsamında, personelin teknik kapasitesinin artırılmasına katkı sağlanmıştır. Ayrıca gelişmeleri takip etmek amacı ile ülkemiz bilişim sektöründe düzenlenen seminerlere de katılım sağlanmıştır.

İş sürekliliğini hedefleyen “Yedekli Çalışan Bilişim Sistemleri” projelendirmesini tamamlamış ve uygulaması gerçekleştirilmiştir. Yaklaşık altı ay süren çalışmalar kapsamında yeni sunucu sistemler ve yazılımlar temin edilerek biri merkez diğeri yedek merkez olmak üzere iki farklı bölgede konumlandırılan iletişim altyapısı tamamlanıp devreye konmuştur. Merkez olarak kullanılan yerleşkede yapılan sistem odası bileşenleri teknik açıdan ülkemizde tek olduğundan, bankacılık sektörüne bilgi güvenliği ve hizmet sürekliliği anlamlarında örnek teşkil eder niteliktedir.

Uygulama geliştirme kapsamında yeni teknolojik özellikler içeren Merkez Bankası bankacılık uygulaması, Bankamızın diğer birimleri ile istişare içerisinde hayata geçirilmiştir. Bu şekilde, yazılım aşamasında olan “Elektronik Ödeme Sistemleri” için gerekli ilk aşama tamamlanmıştır.

Bankamız birimlerince talep edilen bilişim ürünlerinin teknik özelliklerinin araştırılıp raporlanması ve ihale edilmesi süreçleri, bilgi sistemleri tarafından yürütülmektedir. Bu kapsamda kapalı devre kamera kayıt sistemi, thinclient cihazlarının minipc cihazlarıyla değişimi, ve iletişim altyapısı kurulumları 2014 yılı içerisinde bilgi sistemleri tarafından uygulamaya konmuştur. Ayrıca Bankamız, bülten baskı çalışmalarını daha verimli hale getiren baskı sisteminin teminini de gerçekleştirmiştir. Destek hizmeti alımlarının planlanması ve uygulanması kapsamında güncelleme, iyileştirme ve lisans işlemleri tamamlanarak, uygulamaların güncel olması sağlanmıştır.

2014 yılı içerisinde bilgi sistemleri, Tasarruf Mevduat Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu ile Kredi Garanti Fonu’na bilişim konusunda danışmanlık ve destek hizmetleri vermiştir.

Bilgi sistemleri, araştırma, geliştirme ve projelendirme faaliyetleri kapsamında kurumsal ağ alt yapısının 1 Gbit'ten 10 Gbit seviyesine çıkarılarak son kullanıcı sanallaştırması, ödeme sistemlerinin kurulumu ve yeni uygulamalarla daha verimli çalışma ortamlarının oluşturulma çalışmaları halen yürütülmektedir.

3.11 Diğer

a. Risk Merkezi İşlemleri

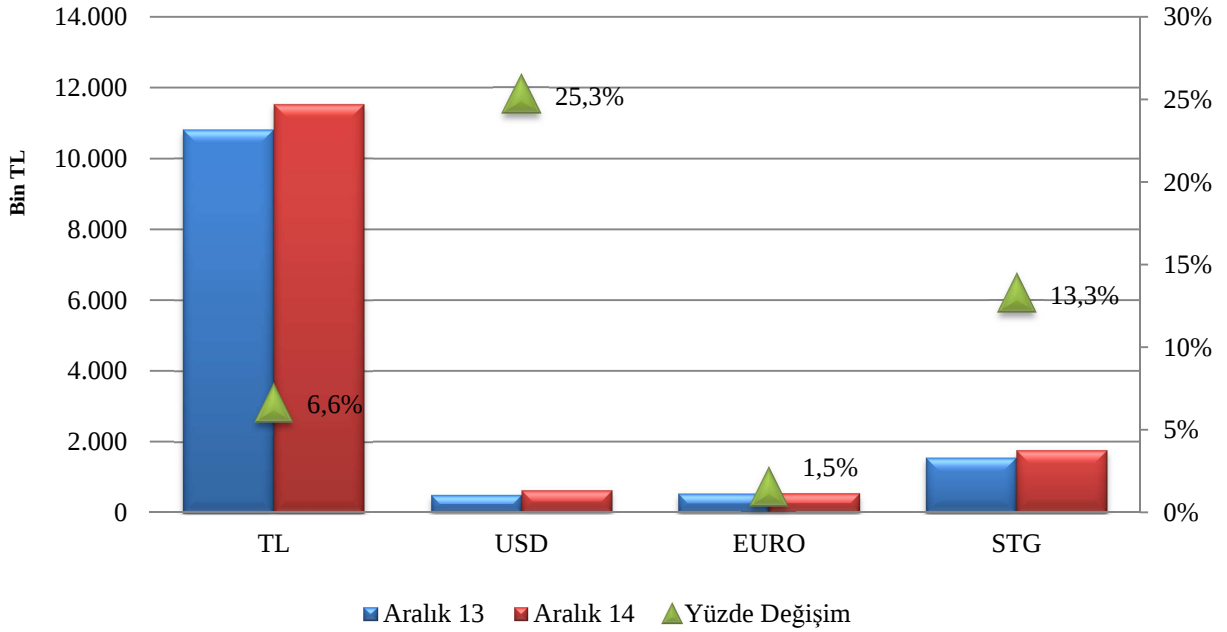
01.04.2014 tarihinde yürürlüğe giren Tebliğ uyarınca, kurumlar tarafından ay sonları itibarıyla hesap bazında yapılan bildirimler, Risk Merkezi tarafından konsolide edilmektedir. Müşteri bazında birleştirilen kredi limit ve risk bilgileri, katılımcı kurumlara müşteri bazında, kurum adı belirtilmeden dönemsel olarak geri bildirimde bulunulur. Ayrıca kurumlar, “E-İşlem” aracılığı ile müşterisi olmayan gerçek veya tüzel kişilerin bilgilerine, rızaları alınmak suretiyle, ulaşabilmektedirler.

Risk Merkezi, konsolide edilen risk bilgilerini vadelerine ve finansmanlarına göre aylık dönemlerde web sayfamızda yayımlamaktadır.

b. Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu (TMSFİF)

Bankaların yatırmış oldukları TMSFİF primleri aşağıda verilmektedir. Buna göre; Türk Parası TMSFİF prim toplamı 2014 yılsonunda, bir önceki yılsonuna göre yüzde 6,6 oranında artarak 10,8 milyon TL'den 11,5 milyon TL'ye yükselmiştir. İlgili dönemde yabancı para prim yatırımlarında dolarda yüzde 25,31, avroda yüzde 1,51 ve sterlinde ise yüzde 13,25 oranlarında artış olmuştur.

Grafik 3.6 TMSFİF

Kaynak: TMSFİF

c. Yeni Muhasebe Çalışmaları

İdare Merkezi muhasebe ve Merkez Şube muhasebe olarak ayrı olarak tutulan Bankamız muhasebesi, 2014 yılındaki çalışmalar sonucunda tek muhasebe çatısı altında birleştirilmiştir. Merkez Şube muhasebe sisteminde birleştirilerek oluşturulan muhasebe altyapısı çerçevesinde, İdare Merkezi'ne ait merkez hesap tasfiye edilmiştir. Hesap planında İdare Merkezi kullanımı için gerekli muhasebe hesapları açılmıştır.

2015 yılında hayata geçirilmesi hedeflenen Elektronik Ödeme Sistemleri, yeni bir muhasebe programının yazılımını gerekli kılmıştır. Bu bağlamda Bankamız bilgi işlem elemanları tarafından yeni muhasebe programının teknik altyapı yazılımları hazırlanmıştır. Hesap planı yenileme çalışmaları 2014 yılı içerisinde tamamlanmış ve yeni muhasebe programına geçiş 01.01.2015 tarihi itibarıyla gerçekleştirilmiştir.

FINANSAL TABLOLAR

4. FİNANSAL TABLOLAR

2014 yılsonu itibarıyla KKTCMB bilançosu aktif toplamı önceki yıla göre yüzde 14,5 oranında artmış ve 3.842,2 milyon TL'ye yükselmiştir.

4.1 Bilanço

Aktif Hesaplar

Merkez Bankası 2013 yılı bilançosu aktif toplamının yüzde 95,77'sini oluşturan nakit değerler, bankalardan alacaklar ve menkul değerler cüzdanı hesapları, 2014 yılsonu itibarıyla yüzde 94,88 seviyesine gerilemiştir.

Aktif toplamı içinde en büyük paya sahip nakit değerler ile bankalardan alacaklar kalemlerinde, önceki yılsonuna göre yüzde 9,37 oranında artış gerçekleşmesi dolayısıyla, 2014 yılsonu itibarıyla 3.356,6 milyon TL seviyesine ulaşan nakit değerler ve bankalardan alacaklar kalemlerinin aktif toplamı içindeki payı yüzde 87,36 olmuştur.

Tablo 4.1

	Bin TL		Yüzde Pay		Yüzde Değişim
AKTİF	2013	2014	2013	2014	
Nakit Değerler ve Bankalardan Alacaklar	3.069.104,5	3.356.612,6	91,46	87,36	9,37
Menkul Değerler Cüzdanı	144.545,2	289.084,7	4,31	7,52	100,00
Krediler	78.854,1	66.805,3	2,35	1,74	-15,28
Piyasa İşlemleri	41.259,7	104.415,2	1,23	2,72	153,07
Takipteki Alacaklar (Net)	0,0	0,0	0	0,00	0,00
Sabit Kıymetler (Net)	1.347,1	1.756,4	0,04	0,05	30,38
Diğer Aktifler	20.464,1	23.574,7	0,61	0,61	15,20
Toplam	3.355.574,7	3.842.248,9	100,00	100,00	14,50
PASİF					
Kamu Mevduatı	39.425,4	26.350,5	1,17	0,69	-33,16
Bankalar Mevduatı	1.777.920,1	1.465.981,1	52,98	38,15	-17,55
Diğer Mevduat	905,8	788,1	0,03	0,02	-12,99
Yasal Karşılıklar	870.763,4	954.982,6	25,95	24,85	9,67
Fonlar	375.273,8	462.380,8	11,18	12,03	23,21
Piyasa İşlemleri	0,0	603.284,0	0	15,70	-
Diğer Pasifler	185,6	3.029,7	0,01	0,08	1.532,38
Özkaynaklar	291.100,6	325.452,1	8,68	8,47	11,80
Toplam	3.355.574,7	3.842.248,9	100,00	100,00	14,50

Kaynak: KKTCMB

Nakit Değerler ve Bankalardan Alacaklar

Bankalar nezdindeki mevduat kalemi, 2014 yılında bir önceki yıla göre yüzde 10,53 oranında artarak, 2.925,8 milyon TL'den 3.233,8 milyon TL seviyesine ulaşmıştır.

Tablo 4.2

Bin TL	2013	2014
Nakit Değerler ve Bankalardan Alacaklar	3.069.104,5	3.356.612,6
Kasa	62.270,4	59.575,2
Altın	2.146,4	2.341,3
Bankalar Nezdindeki Mevduat	2.925.763,9	3.233.762,6
Hariçteki Muhabirler	78.923,8	60.933,5

Kaynak: KKTCMB

Menkul Değerler Cüzdanı

2013 yılında aktif toplamı içerisindeki payı yüzde 4,31 olan menkul değerler cüzdanı kalemi, 2014 yılı içerisinde bir kat artmış ve 144,5 milyon TL'den 289,1 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Krediler

KKTCMB bilançosundaki krediler kalemi, 2014 yılında bir önceki yıla göre yüzde 15,28 oranında gerileyerek 66,8 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılında Hazine kefaletine haiz bonolar üzerine avans bakiyesi 12.4 milyon TL iken, 2014 yılı sonu itibarıyla sıfırlanmıştır.

2014 yılsonu itibarıyla kamu sektörü toplam kredi borcu 66,8 milyon TL'ye gerilemiştir. Bankacılık sektörüne kullanılan kredi ise bulunmamaktadır.

Tablo 4.3

Bin TL	2013	2014
Krediler	78.854,1	66.805,3
Kamu	78.854,1	66.805,3
Hazineye Kısa Vadeli Avans	66.805,3	66.805,3
Hazine Kefaletine Haiz Bonolar Üzerine Avans	12.048,8	0,0
Bankacılık	0,0	0,0
Sanayi		
Eğitim		
Ticari		
Kaynak: KKTCMB		

Piyasa İşlemleri

Bankalararası Para Piyasası (BPP) işlemlerinde Merkez Bankası'nın görevi, bankaların kendi aralarında yapacağı işlemlerde aracı rolünü üstlenmektir. Yani borç veren taraf Merkez Bankası'na borç vermiş, borç alan taraf Merkez Bankası'na borçlanmış olmaktadır. Bu nedenle, BPP'de gerçekleşen işlemler Merkez Bankası bilançosunda izlenmektedir. 2014 yılsonu itibarıyla aktif toplamı içinde yer alan BPP işlemlerinden alacaklar kalemi Türk Lirası'nda 90 milyon TL, yabancı parada 14,4 milyon TL iken, pasifte yer alan BPP işlem borçları kaleminin bakiyesi bulunmamaktadır.

Takipteki Alacaklar (Net)

2014 yılsonu itibarıyla, Bankanın 12,5 milyon TL takipteki alacağı bulunurken, bu alacaklara yüzde yüz oranında karşılık ayrılmış olması dolayısıyla 2014 yılsonuna göre net olarak bakiye arz etmemektedir.

Sabit Kıymetler (Net)

Gayrimenkuller ve demirbaşlar kalemlerinden oluşan net sabit kıymetler toplamı, 2014 yılı sonunda, 2013 yılsonuna göre yüzde 30,38 oranında artarak 1,8 milyon TL'ye yükselmiştir.

Tablo 4.4

Bin TL	2013	2014
Sabit Kıymetler	1.347,1	1.756,4
Gayrimenkuller	421,9	405,7
Demirbaşlar ve Gayrimaddi Haklar	925,2	1.350,7

Kaynak: KKTCMB

Diğer Aktifler

2013 yılında 20,5 milyon TL olan diğer aktifler kalemi toplamı, 2014 yılında bu kalemi oluşturan muvakkat alacaklar ve borçlu transituar hesaplarındaki yükselişe bağlı olarak yüzde 15,2 oranında artmıştır.

Tablo 4.5

Bin TL	2013	2014
Diğer Aktifler	20.464,1	23.574,7
Muvakkat Alacaklar	71,2	94,9
Borçlu Transituar Hesabı	20.392,9	23.479,8

Kaynak: KKTCMB

Pasif Hesaplar

2014 yılsonu pasif toplamı içinde en büyük paya sahip bankalar mevduatı bir önceki yıla göre yüzde 17,55 oranında gerilerken, ikinci en büyük paya sahip yasal karşılık toplamında ise önceki yılsonuna göre yüzde 9,67 oranında artış gerçekleşmiştir. 2014 yılında ilk kez ihraç edilmeye başlanan Merkez Bankası Senetleri'ne bağlı olarak pasif toplamı, 2013 yılsonuna göre yüzde 14,5 oranında artmış ve 3.842,2 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Piyasa İşlemleri

13 Ekim 2014 tarihinde ihracı ilk kez gerçekleştirilen Merkez Bankası Senetleri, Türk Lirası, ABD doları, Avro ve Sterlin olmak üzere dört ayrı para cinsi ile ihaleye çıkmıştır. Düzenlenen ihalelerin sonucunda, piyasa işlemleri içerisinde yer alan Merkez Bankası Senetleri tutarı, 2014 yılsonu itibarıyla 603,3 milyon TL olarak gerçekleşirken, aynı kalem altında yer alan BPP işlem borçları kaleminin ise bakiyesi bulunmamaktadır.

Kamu Mevduatı

2014 yılsonu itibarıyla genel bütçeli idareler mevduatında bir önceki yıla göre 8,7 milyon TL, Hazinesinin Merkez Bankası'ndan alacağını ifade eden Hazine mevduatı kaleminde 4,4 milyon TL'lik azalış yaşanmıştır. Bu değişimlere bağlı olarak 2014 yılsonu itibarıyla kamu mevduatı toplamı, 2013 yılsonuna göre yüzde 33,16 oranında azalmış ve 26,4 milyon TL olmuştur.

Tablo 4.6

Bin TL	2013	2014
Kamu Mevduatı	39.425,4	26.350,5
Hazine Mevduatı	21.483,5	17.080,1
Genel Bütçeli İdareler	17.941,9	9.270,4

Kaynak: KKTCMB

Bankalar Mevduatı

KKTC'de faaliyette bulunan lisanslı bankaların Merkez Bankası nezdindeki mevduat toplamalarını gösteren bankalar mevduatı kalemi 2013 yılsonuna göre yüzde 17,55 oranında azalmış ve 2014 yılsonunda 1.466 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bankalar mevduatına, BPP işlemleri için bankalar tarafından nezdinizde bloke edilen paralar da dahil edilmiştir.

Tablo 4.7

Bin TL	2013	2014
Bankalar Mevduatı	1.777.920,1	1.465.981,1
Bankalar Mevduatı	1.748.968,6	1.435.522,1
Bloke Paralar	28.951,5	30.459,0
Kaynak: KKTCCMB		

Diğer Mevduat

2014 yılsonu itibarıyla diğer mevduat kalemi 2013 yılsonuna göre yüzde 12,99 oranında azalış göstermiş ve yaklaşık 788,1 bin TL'ye gerilemiştir.

Yasal Karşılıklar

Merkez Bankası'nda tutulan yasal karşılıklar kalemi toplamı 2014 yılsonunda, bir önceki yıla göre yüzde 9,67 oranında artış göstermiş ve 955 milyon TL'ye yükselmiştir.

Fonlar

Diğer fonlar kaleminde yaşanan artışa bağlı olarak fonlar kalemi, 2014 yılsonu itibarıyla yaklaşık yüzde 23,21 oranında artarak 375,3 milyon TL'den 462,4 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Tablo 4.8

Bin TL	2013	2014
Fonlar	375.273,8	462.380,8
Merkez Bankası	243,0	780,8
Hazine	400,0	704,3
Diğer	374.630,8	460.895,7
Kaynak: KKTCCMB		

Diğer Pasifler

2014 yılsonu itibarıyla muvakkat borçlar ve alacaklı transituar hesaplarından oluşan diğer pasifler toplamı 3 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 4.9

Bin TL	2013	2014
Diğer Pasifler	185,6	3.029,7
Muvakkat Borçlar	0,0	3,0
Alacaklı Transituar Hs.	185,6	3.026,7

Kaynak: KKTCMB

Özkaynaklar

Özkaynaklar kalemini oluşturan alt kalemlerden ihtiyatlar ve karşılıklar hesaplarında, 2014 yılsonunda önceki yıla göre sırasıyla yüzde 13,15 ve yüzde 14,55 oranlarındaki artışlar sonucunda, özkaynaklar toplamı 325,5 milyon TL'ye ulaşmıştır. Yaşanan bu değişimlerin ardından 2014 yılsonu itibarıyla ihtiyatlar, karşılıklar ve kâr kalemleri sırasıyla 131,5 milyon TL, 107,5 milyon TL ve 66,5 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 8. maddesinde belirtildiği üzere, Banka'nın 20 milyon TL ödenmiş sermayesi bulunmaktadır.

Tablo 4.10

Bin TL	2013	2014
Özkaynaklar (Kâr Dahil)	291.100,6	325.452,1
Özkaynaklar (Kâr Hariç)	230.000,3	258.929,2
Sermaye	20.000,0	20.000,0
İhtiyatlar	116.191,7	131.466,8
Karşılıklar	93.808,6	107.462,4
Kâr	61.100,3	66.522,9

Kaynak: KKTCMB

4.2 Kâr-Zarar Tablosu

2014 yılında Merkez Bankası'nın kârı önceki yıla göre yüzde 8,87 oranında artmış ve 66,5 milyon TL olmuştur. 2014 yılında bir önceki yıla göre toplam gelirler kaleminde yüzde 23,19, toplam giderler kaleminde ise yüzde 34,47 oranında artışlar gerçekleşmiştir.

Gelirler kalemi altında 2014 yılında yüzde 80,12 paya sahip olan alınan faizler kalemi, önceki yıla göre yüzde 19,12 artış göstermiş ve 136,9 milyon TL olmuştur. Aynı dönem içinde kambiyo kârları yüzde 72,67 oranında azalırken, Türk Lirası işlemleri kârları ise yüzde 181,06 oranında artmıştır. Bu değişimler çerçevesinde kambiyo kârları ve Türk Lirası işlem kârları toplamaları sırasıyla 3,5 milyon ve 30,4 milyon TL olmuştur.

2013 yılında 77,5 milyon TL olan toplam giderler, 2014 yılında yüzde 34,47 artış göstermiş ve 104,3 milyon TL'ye ulaşmıştır. Gider kalemleri içinde en yüksek paya sahip olan verilen faizler toplamı, 2014 yılsonu itibarıyla önceki yıla göre yüzde 42,81 artarak 76,5 milyon TL olmuştur. Giderler içinde 2014 yılında yüzde 9,59 ile ikinci en yüksek paya sahip kasadaki TL ve efektif sigorta primleri kalemi, önceki yıla göre aynı seviyede kalmıştır. Personel giderleri önceki yıla göre yüzde 12,9 artış göstermiş ve 9,8 milyon TL olmuştur. Banknot ve efektif sigorta primleri ise önceki yıla göre yüzde 5,05 artarak 3,7 milyon TL'ye yükselmiştir.

Tablo 4.11

	Bin TL		Yüzde Pay		Yüzde Değişim
	2013	2014	2013	2014	
GELİRLER					
Kambiyo Kârları	12.985,2	3.548,4	9,37	2,08	-72,67
Türk Lirası İşlemleri Kârları	10.816,6	30.401,0	7,80	17,80	181,06
Alınan Faizler	114.841,5	136.851,6	82,83	80,12	19,17
Çeşitli Kârlar	6,7	3,9	0	0,00	-41,79
Toplam Gelirler	138.650,0	170.804,9	100,00	100,00	23,19
GİDERLER					
Personel Giderleri	8.645,1	9.760,5	11,15	9,36	12,90
İdari Giderler	633,4	931,3	0,82	0,89	47,03
Banknot ve Efektif Sigorta Primleri	3.478,1	3.653,8	4,48	3,50	5,05
Kasadaki TL ve Efektif Sigorta Primleri	10.000,0	10.000,0	12,89	9,59	0,00
Verilen Faizler	53.537,7	76.455,9	69,04	73,32	42,81
Kambiyo Zararları	360,6	2.408,6	0,46	2,31	567,94
Şüpheli Alacaklar Karşılığı	0,0	0,0	0	0,00	0,00
Amortismanlar	444,9	622,9	0,58	0,60	40,01
Sair Giderler ve Zararlar	449,9	449,0	0,58	0,43	-0,20
Toplam Giderler	77.549,7	104.282,0	100,00	100,00	34,47
Kâr	61.100,3	66.522,9			8,87
Genel Toplam	138.650,0	170.804,9			23,19

Kaynak: KKTCMB

4.3 Kâr Dağılımı - 2014

41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 44. maddesi ile kârın kullanımı düzenlenmiştir. Söz konusu madde gereğince 2014 yılı kârı olan 66,5 milyon TL aşağıdaki şekilde dağıtılmıştır.

Tablo 4.12

	Kârdan Ayrılan Miktar	Yüzde Pay
İhtiyatlara	16.630.730,75	25,00
Hazine Kısa Vadeli Avans Hesabına	2.338.186,32	3,51
Hazineye Aktarılan	47.554.005,93	71,49
2014 Kârı	66.522.923,00	

Kaynak: KKTCMB

DÜZENLEMELER

5. DÜZENLEMELER

Bankamızca 2014 yılı içerisinde yapılan düzenlemeler aşağıda sunulmuştur.

Yasal ve İdari Düzenlemeler

39/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 33. maddesine istinaden "Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında (Değişiklik) Tebliği", KKTCMB Yönetim Kurulu'nun 26.12.2013 tarih ve 864 no'lu kararı ile onaylanmıştır. Söz konusu Tebliğ, 07.01.2014 tarih ve 5 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

39/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 33. maddesine istinaden "Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında (Değişiklik) Tebliği", KKTCMB Yönetim Kurulu'nun 18.12.2014 tarih ve 894 no'lu kararı ile onaylanmıştır. Söz konusu tebliğ, 12.01.2015 tarih ve 6 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

KKTCMB Yönetim Kurulu'nun 26.12.2013 tarih ve 865 no'lu kararı ile onaylanan Bölüm 262 Poliçeler Yasası 74 (6), 74 (7) ve 74 A (3) maddeleri altında düzenlenen "Çek Hesabı Açma ve Kullanma Yasağı ile Yasağın Kaldırılmasına İlişkin Bildirimler Tebliği", 07.01.2014 tarih ve 5 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

KKTCMB nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Türk Parası ve yabancı para mevduat hesaplarına uygulanan faiz oranları, KKTCMB Yönetim Kurulu'nun 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 11 (1) maddesi uyarınca alınan 30.01.2014 tarih ve 869 no'lu kararı ile değiştirilmiştir. Söz konusu karar, 03.02.2014 tarihinde yürürlüğe girmek üzere alınmış olup, 04.02.2014 tarih ve 26 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

KKTCMB nezdindeki Türk Lirası ve yabancı para yasal karşılık oranları, KKTCMB Yönetim Kurulu'nun, 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 23 (2) maddesi uyarınca 30.01.2014 tarih ve 872 no'lu kararı ile değiştirilmiştir. Söz konusu karar, 28.02.2014 tarihinde yürürlüğe girmek üzere alınmış olup, 04.02.2014 tarih ve 26 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır .

KKTCMB nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Türk Lirası ve yabancı para mevduat hesaplarına uygulanan faiz oranları, KKTCMB Yönetim Kurulu'nun 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 11 (1) maddesi uyarınca 20.03.2014 tarih ve 876 no'lu kararı ile değiştirilmiştir. Söz konusu karar, 27.03.2014 tarih ve 70 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve 01.04.2014 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

39/2001 sayılı KKTC Bankalar Yasası'nın 15 maddesinin 3. fıkrasına istinaden, 04.03.2009 tarih ve 47 sayılı Tebliğle değişikliğe uğrayan, 12.08.2008 tarih ve 151 sayılı "Bankalarda İç denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri (Değişiklik) Tebliği" KKTCMB Yönetim Kurulu'nun 21.08.2014 tarih ve 885 no'lu kararı ile onaylanmıştır. Söz konusu Tebliğ, 29.08.2014 tarih ve 182 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

39/2001 sayılı Bankalar Yasası'nın 15 (3) maddesine istinaden, KKTCMB Yönetim Kurulu'nun 20.11.2014 tarih ve 892 no'lu kararı ile onaylanan "Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği" 18.12.2014 tarih ve 249 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 23 (1) maddesi altında düzenlenen "Disponibilite Tebliği"nin 4. maddesine, KKTCMB Yönetim Kurulu'nun 17.09.2014 tarih ve 887 no'lu kararı ile ilave madde konmuştur. Söz konusu karar, 22.09.2014 tarih ve 195 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 5 (1) (E) maddesine istinaden, KKTCMB Yönetim Kurulu'nun 18.12.2014 tarih ve 895 no'lu kararı ile onaylanan "Elektronik Ödeme Sistemi İşletim Kuralları Tebliği" 30.12.2014 tarih ve 258 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

KKTCMB nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Türk Lirası ve yabancı para mevduat hesaplarına uygulanan faiz oranları, KKTCMB Yönetim Kurulu'nun 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 11 (1) maddesi uyarınca alınan 10.02.2015 tarih ve 900 no'lu kararı ile değiştirilmiştir. Söz konusu karar, 17.02.2015 tarih ve 25 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmış olup, 01.03.2015 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

KKTCMB nezdindeki Türk Lirası ve yabancı para yasal karşılık oranları, KKTCMB Yönetim Kurulu'nun 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 11 (1) ve 23 (3) maddeleri uyarınca alınan 10.02.2015 tarih ve 899 no'lu kararı ile değiştirilmiştir. Söz konusu karar, 17.02.2015 tarih ve 25 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmış ve 01.03.2015 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

TABLÖLAR

6. TABLOLAR

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2013 (TL)

Aktif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I- Döner Değerler					3.213.649.639,02
Kasa			1.339.215,90	60.931.211,14	
Altın			0	2.146.361,67	
Menkul Değerler Cüzdanı			144.545.168,44	0	
Bankalar Nezdindeki Mevduat			1.403.280.967,03	1.522.482.953,47	
Hariçteki Muhabirler			0	78.923.761,37	
II- Duran Değerler					1.347.057,89
Gayri Menkuller			421.886,22	0	
Demirbaşlar			925.171,67	0	
III- Krediler					78.854.103,90
A- Kamu Sektörü			78.854.103,90	0	
a- Hazine Kısa Vadeli Avans	66.805.323,53				
b- Hazine Kefaletine Haiz	12.048.780,37				
Bono Üzerinden Avans					
B- Bankacılık Sektörü			0	0	
a- Ticari					
b- Sanayi					
c- Eğitim					
IV- BPP İşlemler Alacağı			18.500.000,00	22.759.730,00	41.259.730,00
V- Muvakkat Alacaklar			71.239,59	0	71.239,59
VI- Diğer Aktifler					20.392.886,17
A- Borçlu Transitar Hesabı			20.392.886,17	0	
B- Takipteki Alacaklar	12.511.964,14		0	0	
Takipteki Alacaklar Karşılığı(-)	12.511.964,14				
TOPLAM			1.668.330.638,92	1.687.244.017,65	3.355.574.656,57
Kaynak: KKTOMB					

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2013 (TL)

Pasif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I - Özkaynaklar					230.000.321,21
Sermaye			20.000.000,00		
İhtiyatlar			116.191.713,47		
Karşılıklar			93.808.607,74		
II - Yabancı Kaynaklar					3.064.288.469,38
A- Kamu Sektörü Mevduat			18.846.397,88	20.578.975,29	
a- Hazine Mevduatı	14.434.403,93	7.049.053,96			
b- Genel Bütçeli İdareler Mevduatı	4.411.993,95	13.529.921,33			
B- Bankacılık Sektörü Mevduatı			1.223.726.521,57	1.424.956.974,35	
a- Bankalar Mevduatı	735.826.293,57	1.013.142.338,19			
b- Bloke Paralar	0	28.951.493,00			
C- Yasal Karşılıklar	487.900.228,00	382.863.143,16			
D- Muhtelif Mevduat			609.831,44	295.962,31	
a- Kuruluş ve Şahıs Mevduatı	609.055,18	295.962,31			
b- Diğer Mevduat	776,26	0			
E- Fonlar			195.293.514,77	179.980.291,77	
a- Merkez Bankası Fon.	243.024,88	0			
b- Hazineye Ait Fonlar	291.630,39	108.393,00			
c- Diğer Fonlar	194.758.859,50	179.871.898,77			
III - Diğer Pasifler					185.607,98
Alacaklı Transitar Hesabı			159.715,73	25.892,25	
IV - Kâr			61.100.258,00		61.100.258,00
TOPLAM			1.729.736.560,60	1.625.838.095,97	3.355.574.656,57
Kaynak: KKTCMB					

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2014 (TL)

Aktif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I- Döner Değerler					3.645.697.257,00
Kasa			824.684,00	58.750.517,00	
Altın			0,00	2.341.331,00	
Menkul Değerler Cüzdanı			289.084.670,00	0,00	
Bankalar Nezdindeki Mevduat			1.307.875.937,00	1.925.886.634,00	
Hariçteki Muhabirler			0,00	60.933.484,00	
II- Duran Değerler					1.756.362,00
Gayri Menkuller			405.683,00	0,00	
Demirbaşlar			1.350.679,00	0,00	
III- Krediler			66.805.324,00		66.805.324,00
A- Kamu Sektörü					
a- Hazine Kısa Vadeli Avans	66.805.324,00				
b- Hazine Kefaletine Haiz					
Bono Üzerinden Avans					
B- Bankacılık Sektörü			0,00	0,00	
a- Ticari					
b- Sanayi					
c- Eğitim					
IV- BPP İşlemler Alacağı			90.000.000,00	14.415.200,00	104.415.200,00
V- Muvakkat Alacaklar			94.879,00	0,00	94.879,00
VI- Diğer Aktifler					23.479.865,00
A- Borçlu Transitar Hesabı			23.479.865,00	0,00	
B- Takipteki Alacaklar	12.511.964,00				
Takipteki Alacaklar Karşılığı (-)	12.511.964,00				
TOPLAM			1.779.921.721,00	2.062.327.166,00	3.842.248.887,00
Kaynak: KKTOMB					

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2014 (TL)

Pasif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I - Özkaynaklar					258.929.182,00
Sermaye			20.000.000,00		
İhtiyatlar			131.466.778,00		
Karşılıklar			107.462.404,00		
II - Yabancı Kaynaklar					3.513.767.061,00
A- Kamu Sektörü Mevduat			17.094.271,00	9.256.228,00	
a- Hazine Mevduatı	12.337.728,00	4.742.420,00			
b- Genel Bütçeli İdareler Mev.	4.756.543,00	4.513.808,00			
B- Bankacılık Sektörü Mevduatı			1.099.971.084,00	1.320.992.528,00	
a- Bankalar Mevduatı	567.445.436,00	868.076.651,00			
b- Bloke Paralar	0,00	30.458.967,00			
C- Yasal Karşılıklar	532.525.648,00	422.456.910,00			
D- Muhtelif Mevduat			629.724,00	158.424,00	
a- Kuruluş ve Şahıs Mevduatı	628.921,00	158.424,00			
b- Diğer Mevduat	803,00	0,00			
E- Piyasa İşlemleri			238.000.000,00	365.284.000,00	
F- Fonlar			240.336.656,00	222.044.146,00	
a- Merkez Bankası Fon.	780.835,00	0,00			
b- Hazineye Ait Fonlar	590.354,00	113.941,00			
c- Diğer Fonlar	238.965.467,00	221.930.205,00			
III - Diğer Pasifler					3.029.721,00
Muvakkat Borçlar			3.000,00	0,00	
Alacaklı Transitar Hesabı			2.864.424,00	162.297,00	
IV - Kâr			66.522.923,00		66.522.923,00
Toplam			1.924.351.264,00	1.917.897.623,00	3.842.248.887,00

Kaynak: KKTOMB

KKTC Merkez Bankası Seçilmiş Aktif Kalemleri (TL)

Tarih	Likit Varlıklar	Krediler	Diğer Aktifler	Aktif Toplamı
31.Ara.06	968.876.694	173.500.874	57.087.426	1.199.464.994
31.Ara.07	1.194.497.005	153.648.989	57.056.280	1.405.202.274
31.Ara.08	1.494.724.842	106.808.365	157.415.311	1.758.948.518
31.Ara.09	1.708.379.938	116.187.312	110.440.922	1.935.008.172
31.Ara.10	1.719.425.324	123.724.734	31.091.462	1.874.241.520
31.Mar.11	1.748.892.393	126.314.616	1.578.560	1.876.785.569
30.Haz.11	1.713.776.587	128.556.362	1.762.373	1.844.095.322
30.Eyl.11	1.907.242.898	130.795.555	1.720.340	2.039.758.793
31.Ara.11	2.048.219.876	105.307.355	34.359.045	2.187.886.276
31.Mar.12	1.910.176.349	107.106.497	1.559.683	2.018.842.529
30.Haz.12	1.922.297.719	133.825.379	1.645.791	2.057.768.889
30.Eyl.12	2.024.266.363	153.308.695	1.725.758	2.179.300.816
31.Ara.12	2.454.557.334	91.651.874	40.831.510	2.587.040.718
31.Mar.13	2.529.386.602	99.080.149	2.320.907	2.630.787.658
30.Haz.13	2.622.682.346	105.015.585	1.830.484	2.729.528.415
30.Eyl.13	2.976.247.311	138.934.360	1.799.949	3.116.981.620
31.Ara.13	3.213.649.639	78.854.103	63.070.914	3.355.574.656
31.Mar.14	3.079.515.185	147.484.184	1.728.249	3.228.727.618
30.Haz.14	3.270.433.195	121.218.064	1.804.149	3.393.455.408
30.Eyl.14	3.511.228.059	119.312.114	1.752.480	3.632.292.653
31.Ara.14	3.645.697.257	171.220.524	25.331.106	3.842.248.887

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Seçilmiş Pasif Kalemleri (TL)

Tarih	Özkaynaklar	Mevduatlar	Yasal Karşılıklar	Diğer Pasifler	Pasif Toplamı
31.Ara.06	109.682.971	632.201.357	450.940.773	6.639.893	1.199.464.994
31.Ara.07	129.850.517	817.805.707	450.369.687	7.176.363	1.405.202.274
31.Ara.08	150.171.626	1.029.898.521	518.657.847	60.220.524	1.758.948.518
31.Ara.09	134.499.707	1.084.554.996	515.449.402	200.504.067	1.935.008.172
31.Ara.10	194.571.649	994.278.682	557.496.973	127.894.216	1.874.241.520
31.Mar.11	173.458.225	972.150.758	593.676.788	137.499.798	1.876.785.569
30.Haz.11	166.918.505	880.984.358	618.854.443	177.338.016	1.844.095.322
30.Eyl.11	239.855.500	974.059.560	652.645.993	173.197.740	2.039.758.793
31.Ara.11	234.385.757	1.104.172.084	656.680.143	192.648.292	2.187.886.276
31.Mar.12	189.239.560	939.798.281	662.028.513	227.776.175	2.018.842.529
30.Haz.12	190.100.113	930.807.533	671.272.129	265.589.114	2.057.768.889
30.Eyl.12	191.283.228	982.830.467	691.217.788	313.969.333	2.179.300.816
31.Ara.12	260.911.512	1.357.819.974	700.000.506	268.308.726	2.587.040.718
31.Mar.13	217.047.397	1.366.592.597	746.030.636	301.117.028	2.630.787.658
30.Haz.13	217.783.359	1.352.697.549	805.019.967	354.027.540	2.729.528.415
30.Eyl.13	218.683.984	1.656.402.661	824.714.720	417.180.255	3.116.981.620
31.Ara.13	291.100.579	1.818.251.290	870.763.371	375.459.416	3.355.574.656
31.Mar.14	245.971.070	1.675.102.982	876.948.620	430.704.946	3.228.727.618
30.Haz.14	247.254.958	1.792.772.785	890.156.351	463.271.314	3.393.455.408
30.Eyl.14	248.132.449	1.917.060.863	938.524.944	528.574.397	3.632.292.653
31.Ara.14	258.929.182	1.493.119.701	954.982.558	1.135.217.446	3.842.248.887

Kaynak: KKTTCMB

KKTC Merkez Bankası Likit Varlıkları (TL)

Tarih	Nakit Değerler	Altın Deposu	Bankalar Nezdindeki Mevduat (TP)	Bankalar Nezdindeki Mevduat (YP)	Yurtdışı Bankalar	MDC	Toplam
31.Ara.06	59.646.815	753.894	77.824.092	393.344.892	65.816.671	373.733.570	971.119.934
31.Ara.07	62.272.561	818.402	147.415.535	407.177.942	74.294.292	502.518.273	1.194.497.005
31.Ara.08	45.235.398	1.102.232	197.242.226	584.543.453	36.015.660	630.585.873	1.494.724.842
31.Ara.09	28.331.222	1.382.809	798.978.378	632.935.117	20.899.913	225.852.500	1.708.379.939
31.Ara.10	52.567.022	1.842.719	960.029.810	678.713.328	20.897.345	5.375.100	1.719.425.324
31.Mar.11	41.962.279	1.842.719	991.175.321	689.296.008	24.616.066	-	1.748.892.393
30.Haz.11	28.611.782	1.842.719	970.094.347	688.233.683	24.994.056	-	1.713.776.587
30.Eyl.11	64.835.489	1.842.719	1.044.627.429	771.463.393	24.473.868	-	1.907.242.898
31.Ara.11	52.452.796	2.510.610	1.104.161.634	802.876.430	62.943.406	23.275.000	2.048.219.876
31.Mar.12	51.628.782	2.510.610	931.735.115	845.174.892	46.371.650	32.755.300	1.910.176.349
30.Haz.12	32.888.691	2.510.610	897.704.643	915.582.330	27.756.201	45.855.244	1.922.297.719
30.Eyl.12	37.746.858	2.510.610	937.959.685	991.822.178	17.852.088	36.374.944	2.024.266.363
31.Ara.12	41.824.171	2.506.876	1.224.645.576	1.016.589.138	126.405.173	42.586.400	2.454.557.334
31.Mar.13	48.582.643	2.506.876	1.248.835.118	1.153.243.815	23.927.150	52.291.000	2.529.386.602
30.Haz.13	61.108.724	2.506.876	1.274.274.978	1.206.215.874	36.180.430	42.395.464	2.622.682.346
30.Eyl.13	84.679.996	2.506.876	1.305.366.294	1.442.210.004	22.232.573	119.251.568	2.976.247.311
31.Ara.13	62.270.427	2.146.362	1.403.280.967	1.522.482.954	78.923.761	144.545.168	3.213.649.639
31.Mar.14	57.681.769	2.146.362	1.068.596.270	1.717.402.462	35.043.690	198.644.632	3.079.515.185
30.Haz.14	37.813.934	2.146.362	1.173.711.609	1.837.164.805	51.540.117	168.056.368	3.270.433.195
30.Eyl.14	63.855.297	2.146.362	1.167.075.364	1.915.670.506	63.391.520	299.089.010	3.511.228.059
31.Ara.14	59.575.201	2.341.331	1.307.875.937	1.925.886.634	60.933.484	289.084.670	3.645.697.257

Kaynak: KKTOMB

KKTC Merkez Bankası'nca Bankacılık Sektörüne Kullandırılan Krediler (TL)

Tarih	Tarım	Ticari	Sanayi	İhracat	Küçük Esnaf	Turizm	Eğitim	Toplam
31.Ara.06			3.357.939				3.534.795	6.892.734
31.Ara.07			1.890.548				2.972.378	4.862.926
31.Ara.08			430.400				3.780.750	4.211.150
31.Ara.09		778.149	4.393.957				3.964.792	8.534.660
31.Ara.10		1.139.470	1.730.873				3.970.466	6.840.809
31.Mar.11		607.245	1.305.250				3.883.051	5.795.546
30.Haz.11			2.871.605				4.129.096	7.000.701
30.Eyl.11		693.532	2.908.030				4.720.429	8.321.991
31.Ara.11			1.944.518					1.944.518
31.Mar.12		649.673	1.294.691				4.461.879	6.406.243
30.Haz.12		630.574	1.262.944				4.591.479	6.484.997
30.Eyl.12			1.629.494				4.581.056	6.210.550
31.Ara.12			453.024					453.024
31.Mar.13			464.117				2.369.863	2.883.980
30.Haz.13							2.546.937	2.546.937
30.Eyl.13							2.718.359	2.718.359
31.Ara.13								0
31.Mar.14							2.431.745	2.431.745
30.Haz.14							2.381.303	2.381.303
30.Eyl.14								0
31.Ara.14								0

Not: Rakamlara faiz gelir reeskontları dahil edilmiştir.

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Nezindeki Mevduat (TL)

Tarih	Kamu Mevduatı		Bankalar				Diğer		Toplam
			A - Serbest		B - Zorunlu Karşılıklar				
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	
31.Ara.06	6.306.130	58.836.345	271.132.222	289.649.744	208.696.624	242.244.131	5.582.742	694.175	1.083.142.113
31.Ara.07	14.203.717	32.569.574	425.903.591	343.996.121	239.975.463	210.394.224	542.262	590.442	1.268.175.394
31.Ara.08	26.884.020	116.441.846	563.399.378	322.013.947	300.839.064	217.818.783	512.521	646.809	1.548.556.368
31.Ara.09	34.510.076	6.533.804	613.088.858	430.261.627	312.745.945	202.703.457	5.598.312	1.164.603	1.606.606.682
31.Ara.10	39.262.620	5.426.546	490.577.798	457.890.552	340.851.345	216.645.628	616.120	505.045	1.551.775.654
31.Mar.11	27.518.933	10.726.226	493.038.906	436.700.665	374.071.687	219.605.101	2.622.860	1.543.168	1.565.827.546
30.Haz.11	39.155.386	9.938.706	439.150.886	386.531.843	387.113.721	231.740.722	4.766.666	1.440.871	1.499.838.801
30.Eyl.11	58.693.790	11.223.063	413.007.975	489.658.420	403.547.033	249.098.960	353.745	1.122.567	1.626.705.553
31.Ara.11	27.731.396	10.675.726	536.918.341	527.722.327	402.779.176	253.900.967	630.168	494.126	1.760.852.227
31.Mar.12	31.379.984	20.450.950	346.170.321	540.025.452	411.506.192	250.522.321	422.942	1.348.632	1.601.826.794
30.Haz.12	30.289.431	7.340.149	316.499.424	555.341.233	417.689.731	253.582.398	444.930	20.892.366	1.602.079.662
30.Eyl.12	14.402.529	6.604.084	346.198.534	580.702.034	417.571.483	273.646.305	448.719	34.474.567	1.674.048.255
31.Ara.12	29.068.032	12.594.336	569.036.541	705.950.851	427.106.666	272.893.840	6.803.900	34.366.314	2.057.820.480
31.Mar.13	48.816.728	11.822.337	613.253.255	654.092.851	453.851.811	292.178.825	6.076.543	32.530.883	2.112.623.233
30.Haz.13	55.172.326	12.858.690	491.417.120	772.260.838	486.606.486	318.413.481	396.500	20.592.075	2.157.717.516
30.Eyl.13	47.871.219	24.094.606	606.543.545	954.713.140	482.994.224	341.720.496	465.996	22.714.155	2.481.117.381
31.Ara.13	18.846.398	20.578.975	735.826.294	1.013.142.338	487.900.228	382.863.143	609.831	29.247.455	2.689.014.662
31.Mar.14	38.950.361	43.565.188	472.182.955	1.094.180.494	491.575.544	385.373.076	438.945	25.785.039	2.552.051.602
30.Haz.14	53.919.830	11.982.605	466.591.523	1.122.184.360	499.327.153	390.829.198	17.474.716	120.619.751	2.682.929.136
30.Eyl.14	69.233.058	18.698.887	502.033.797	1.136.473.300	526.918.645	411.606.299	27.425.327	163.196.494	2.855.585.807
31.Ara.14	17.094.271	9.256.228	567.445.436	868.076.651	532.525.648	422.456.910	629.724	30.617.391	2.448.102.259

Kaynak: KKTOMB

KKTC Merkez Bankası Döviz Kurları

Yıllar	Aylar	USD		GBP		EURO	
		Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış
2008	12	1,5123	1,5196	2,1924	2,2039	2,1408	2,1511
2009	12	1,5057	1,513	2,3892	2,4017	2,1603	2,1707
2010	12	1,546	1,5535	2,3886	2,4011	2,0491	2,059
2011	12	1,8889	1,898	2,917	2,9322	2,4438	2,4556
2012	12	1,7826	1,7912	2,8708	2,8858	2,3517	2,363
2013	12	2,1343	2,1381	3,5114	3,5297	2,9365	2,9418
2014	1	2,2795	2,2837	3,7509	3,7705	3,1003	3,1058
	2	2,2342	2,2382	3,7114	3,7307	3,0508	3,0563
	3	2,1898	2,1938	3,6343	3,6533	3,0072	3,0126
	4	2,1180	2,1218	3,5556	3,5742	2,9350	2,9403
	5	2,0916	2,0954	3,4954	3,5136	2,8471	2,8522
	6	2,1234	2,1272	3,6094	3,6282	2,8919	2,8971
	7	2,0919	2,0956	3,5448	3,5633	2,8135	2,8185
	8	2,1584	2,1623	3,5757	3,5943	2,8451	2,8502
	9	2,2789	2,2830	3,6933	3,7125	2,8914	2,8966
	10	2,2171	2,2211	3,5397	3,5581	2,7902	2,7952
	11	2,2102	2,2141	3,4637	3,4817	2,7535	2,7585
	12	2,3189	2,3230	3,5961	3,6149	2,8207	2,8258

Kaynak: KKTCMB

Çapraz Kurlar

Yabancı Para / ABD Doları

Yıllar	Aylar	£	€
2008	12	1,4503	1,4156
2009	12	1,5874	1,4347
2010	12	1,5456	1,3254
2011	12	1,5449	1,2938
2012	12	1,6111	1,3192
2013	12	1,6480	1,3759
2014	1	1,6483	1,3600
	2	1,6640	1,3655
	3	1,6625	1,3733
	4	1,6816	1,3857
	5	1,6740	1,3612
	6	1,7027	1,3619
	7	1,6975	1,3450
	8	1,6595	1,3181
	9	1,6234	1,2688
	10	1,5993	1,2585
	11	1,5698	1,2459
	12	1,5535	1,2164

Not: Ay sonu ve yılsonu çapraz kurlarıdır.

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası'nca Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları

Yürürlük	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Karar		Resmi Gazete	
Tarihi	TL	\$	€	£	Tarihi	Sayısı	Tarihi	Sayısı
	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz				
14.11.2008	16,25	0,25	1,75	2,25	13.11.2008	676	26.11.2008	207
28.11.2008	15,75	0,25	1,75	2,25	27.11.2008	679	16.12.2008	217
22.12.2008	14,5	0,05	1,25	1	19.12.2008	682	25.12.2008	223
19.01.2009	12,6	0,05	1,25	0,75	16.01.2009	691	23.01.2009	18
20.02.2009	11,25	0,05	1,25	0,5	20.02.2009	698	04.03.2009	47
20.03.2009	10,25	0,05	1,25	0,5	20.03.2009	708	27.03.2009	58
17.04.2009	9,5	0,05	1	0,5	17.04.2009	712	27.04.2009	78
08.05.2009	9,5	0,05	0,75	0,5	08.05.2009	718	18.05.2009	85
15.05.2009	9	0,05	0,75	0,5	15.05.2009	720	28.05.2009	92
17.06.2009	8,5	0,05	0,75	0,5	17.06.2009	725	22.06.2009	107
17.07.2009	8	0,05	0,75	0,5	17.07.2009	729	03.08.2009	133
19.08.2009	7,5	0,05	0,75	0,5	19.08.2009	734	03.09.2009	152
18.09.2009	7	0,05	0,75	0,5	18.09.2009	738	06.10.2009	170
16.10.2009	6,5	0,05	0,75	0,5	16.10.2009	741	22.10.2009	182
07.12.2009	6,25	0,05	0,75	0,5	04.12.2009	749	15.12.2009	211
17.09.2010	6	0,05	0,75	0,5	17.09.2010	786	29.09.2010	167
15.10.2010	5,5	0,05	0,75	0,5	15.10.2010	788	25.10.2010	183
27.12.2010	5	0,05	0,75	0,5	24.12.2010	796	31.12.2010	220
01.01.2013	4	0,05	0,75	0,5	20.12.2012	835	21.12.2012	212
01.06.2013	3,5	0,05	0,75	0,5	09.05.2013	847	16.05.2013	85
01.09.2013	4	0,05	0,75	0,5	22.08.2013	853	29.08.2013	138
03.02.2014	5	0,25	0,75	0,5	30.01.2014	872	04.02.2014	26
01.04.2014	7,00	0,25	0,75	0,5	20.03.2014	876	27.03.2014	70
01.03.2015	6,50	0,25	0,25	0,5	10.02.2015	900	17.02.2015	25

Not: Vadesiz Türk Lirası ve döviz mevduatına uygulanan faiz oranları, vadeli mevduat için de geçerlidir.

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası'nca Türk Lirası ve Döviz Mevduatı Yasal Karşılıklarına Uygulanan Faiz Oranları

Yürürlük		Para Cinsi			Yönetim Kurulu Karar		Resmi Gazete	
Tarihi	TP	\$	€	£	Tarihi	Sayısı	Tarihi	Sayısı
05.02.2008	10,5	1	1	2	05.02.2008	636	19.02.2008	32
29.02.2008	10,25	1	1	2	29.02.2008	638	13.03.2008	50
25.03.2008	10,25	0,5	1	2	25.03.2008	647	03.04.2008	59
22.05.2008	10,75	0,5	1	2	22.05.2008	653	16.06.2008	113
30.07.2008	11	0,5	1	2	30.07.2008	665	15.08.2008	153
17.10.2008	11	0,25	1	1,75	16.10.2008	674	22.10.2008	187
14.11.2008	11	0,1	1	1,25	13.11.2008	675	26.11.2008	207
28.11.2008	10,75	0,1	1	1,25	27.11.2008	680	16.12.2008	217
22.12.2008	9,75	0	0,75	0,5	19.12.2008	683	25.12.2008	223
19.01.2009	8	0	0,75	0,25	16.01.2009	692	23.01.2009	18
20.02.2009	6,5	0	0,75	0,25	20.02.2009	699	04.03.2009	47
08.05.2009	6,5	0	0,5	0,25	08.05.2009	719	18.05.2009	85
17.07.2009	6	0	0,5	0,25	17.07.2009	730	03.08.2009	133
19.08.2009	5,5	0	0,5	0,25	19.08.2009	735	15.09.2009	157
16.10.2009	5,25	0	0,5	0,25	16.10.2009	742	22.10.2009	182
07.12.2009	5	0	0,5	0,25	04.12.2009	750	15.12.2009	211
01.01.2013	4	0	0,5	0,25	20.12.2012	836	21.12.2012	212
01.06.2013	3,5	0	0,5	0,25	09.05.2013	849	16.05.2013	85
01.03.2015	3,5	0	0	0	10.02.2015	899	17.02.2015	25

Kaynak: KKTCCMB

Reeskont Faiz Oranları

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi																
	TL					\$					€				£		
	Döv.					Döv.					Döv.				Döv.		
	San.		Muk.			San.		İhr.	Muk.	San.		İhr.	Muk.	San.		İhr.	Muk.
	Tic.	Tur.	İhr.	Esn.	Avs	Tic.	Tur.		Avs	Tic.	Tur.		Avs	Tic.	Tur.		Avs
	Tar.		Eğt.			Eğt.		Eğt.			Eğt.		Eğt.				
	Eğt.																
06.02.2004	55	42	40	35	35	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
10.12.2004	42	32	30	28	28	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
04.02.2005	35	30	28	26	26	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.04.2005	33	28	26	24	24	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
03.06.2005	30	26	24	22	22	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.11.2005	26	24	22	20	20	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.06.2006	26	24	22	20	20	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
03.07.2006	33	28	26	24	24	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
21.09.2007	30	26	24	22	22	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
26.10.2007	30	26	24	22	22	10,5	6,5	6,5	6,5	10	6	6	6	11	7	7	7
29.02.2008	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
25.03.2008	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
29.12.2008	22	19	19	18	19	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
02.03.2009	20	17	17	16	16	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
25.06.2009	17	15	15	14	14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
27.12.2010	14	12	12	11	11	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.01.2013	11	8	8	8	8	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.06.2013	11	7	7	7	7	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Kısaltmalar: Tic.: Ticari, San.: Sanayi, Tur.: Turizm, Tar.: Tarım, Eğt.: Eğitim, İhr.: İhracat, Esn.: Esnaf, Döv. Muk. Avs.: Döviz Mukabili Avans.

Kaynak: KKTOMB

Genel Disponibilite Oranları (%)

Bankaların bulundurmak zorunda oldukları disponibl değerlerin taahhütlerine en düşük oranı	10
Bankalar, yurt dışı bankalarda bulundurdıkları paralar ve yurt dışından satın aldıkları menkul kıymetlerin toplam miktarı;	
1. Özkaynaklarının <u>bir</u> katını aşması halinde	12
2. Özkaynaklarının <u>iki</u> katını aşması halinde	14
3. Özkaynaklarının <u>üç</u> katını aşması halinde	16
4. Özkaynaklarının <u>dört</u> katını aşması halinde	18
5. Özkaynaklarının <u>beş</u> katını aşması halinde	20

Not: Genel Disponibilite Oranları: KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun 07 Şubat 2013 tarih ve 841 sayılı kararı olup, 26 Şubat 2013 tarih ve 32 no'lu Resmi Gazete'de yayımlanmış, 1 Mart 2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Kaynak: KKTCMB

Yasal Karşılık Oranları

Yürürlüğe Giriş Tarihi	Açıklama	TP	YP
31.07.2012	Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (üç ay dahil)	8	
	Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dahil)	7	
	Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dahil)	6	
	Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	5	
	Mevduat hariç Türk Parası diğer yükümlülüklerde	8	
	Yabancı Para yükümlülüklerde		8
	Kıymetli Maden yükümlülüklerde	0	0
28.02.2014	Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (üç ay dahil)	8	8
	Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dahil)	7	7
	Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dahil)	6	6
	Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	5	5
	Mevduat hariç diğer yükümlülüklerde	8	8
	Kıymetli Maden yükümlülüklerde	0	0

Kaynak: KKTCMB

Tarifeler Talimatı

A	Türk Lirası İşlemleri	Komisyon, Ücret ve Masraflar
1	Gelen TL havalelerden	0,00025 (yüz binde yirmi beş) komisyon
2	Giden TL havalelerden	0,0005 (On binde beş) komisyon
3	Giden TL havalelerden	5 TL Haberleşme Masrafı
4	Çek defterlerine	2,5 TL Masraf
B	Kambiyo İşlemleri	Komisyon, Ücret ve Masraflar
1	Gelen döviz havalelerden	0,00025 (Yüz binde yirmi beş komisyon
2	Giden döviz havalelerden	0,0005 (On binde beş) komisyon
3	Giden döviz havalelerden	10 TL haberleşme masrafı

Kaynak: KKTCMB

Karşılıksız Çekler

Yıllar	Aylar	Çek Kullanmaktan Men Edilenler (Şahıs adedi)	
		Aylık Toplam	Kümülatif Toplam
2009			3.636
2010			3.329
2011			3.244
2012			3.842
2013			2.910
2014	1	208	208
	2	216	424
	3	257	681
	4	249	930
	5	225	1.155
	6	254	1.409
	7	260	1.669
	8	287	1.956
	9	309	2.265
	10	318	2.583
	11	385	2.968
	12	398	3.366

Kaynak: KKTCMB

Para Arzı (Milyon TL)

Yıl	Devre	M1	Yüzde Değişim	M2	Yüzde Değişim	M3	Yüzde Değişim
2005		695,9	12,53	3.382,8	12,10	3.848,9	13,78
2006		828,6	19,07	4.367,4	29,11	4.907,8	27,51
2007		859,5	3,73	4.620,4	5,79	5.138,7	4,70
2008		898,4	4,53	5.294,0	14,58	5.901,7	14,85
2009		1.152,2	6,29	6.193,4	3,38	6.842,3	2,89
2010		1.174,0	1,89	6.592,6	6,45	7.292,8	6,58
2011	I	1.303,1	11,00	7.015,4	6,41	7.636,9	4,72
	II	1.401,1	7,52	7.362,1	4,94	7.943,0	4,01
	III	1.418,0	1,21	7.778,5	5,66	8.378,2	5,48
	IV	1.560,7	10,06	8.021,7	3,13	8.623,7	2,93
2012	I	1.445,9	-7,35	7.967,1	-0,68	8.587,4	-0,42
	II	1.490,4	3,07	8.133,7	2,09	8.769,5	2,12
	III	1.535,6	3,03	8.402,6	3,31	9.024,4	2,91
	IV	1.661,2	8,18	8.765,9	4,32	9.585,4	6,22
2013	I	1.690,9	1,79	8.958,1	2,19	9.608,8	0,25
	II	1.767,3	4,52	9.507,6	6,13	10.177,6	5,92
	III	1.853,2	4,86	9.994,6	5,12	10.787,2	5,99
	IV	1.963,4	5,95	10.562,0	5,68	11.345,1	5,17
2014	I	2.049,8	4,40	10.794,4	2,20	11.601,9	2,26
	II	2.152,4	5,01	11.130,9	3,12	11.957,3	3,06
	III	2.208,5	2,61	11.624,4	4,43	12.479,3	4,37
	IV	2.211,0	2,22	11.880,2	2,60	12.660,2	1,82

Kaynak: KKTCCMB

